Ժ. ՏԱՐԻ 2941 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 12 ՏԻՊ 4386 20 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1893 24 ՀԷՄԱԶԻԻ, ԻՎԼԻՍ 1311 ՇԱԲԱԹ

20 ՓԱՐԱ.

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՍԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ

Գալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آره‌وك غزته‌سى ادارهسنه

Direction du journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

Քաղաքական եւ Ազգային

20 ՓԱՐԱ.

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան դրամագլուխ	150
» »	Վեցամսեայ » »	75
» »	Եռամսեայ » »	40
Օտար երկիրներէ	Տարեկան »	56
» »	Վեցամսեայ »	28
Ընտիր թուղթի վրայ մասնաւոր տարբեր	Տարեկան Օսմ. Ոսկի	2
Դաւառաց թղթատարի ծախքը	Վճարեալ	Ղրուշ 50

Խմբագրութեան ուղղուած համակ կամ այլ գրութիւն ետ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅՄ. 20/2 ԴԵԿՏ. 1893

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՀՆՏԱԽՏՆ Ս.ԶԳԱՅԻՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ ՄԸ ՄԻԱՆ

Անցեալ շաբթու ծանուցինք կարգ մը տնօրէնութիւններ զորս Ազգային Հիւանդանոցի Հոգաբարձութիւնն ըրած է՝ ընդունուած հնտախտաւորները դարմանելու համար։ Այս տնօրէնութիւնք, ինքնին գովելի, քաջալերական են մանաւանդ իրենց գործնական արդեամբք։ Առաջին ցուցակին մէջ զոր հրատարակեցինք, տեսան ընթերցողք թէ 27 վարակեալներէն եօթն միայն մեռած են։ Տիրող համաճարակին ընթացքին հետ բազդատմամբ, այս համեմատութիւն գոհացուցիչ կրնայ սեպուիլ, մանաւանդ երբ յիշենք թէ վարակեալներէն շատեր բաւական ծանրացած վիճակի մը մէջ փոխադրուած էին հոն։ Գոհացուցիչ իրողութիւն մ'է նաեւ որ ցայսօր հնտախտը մուտ չէ կրցած գտնել Հիւանդանոցին մէջ իսկ, ուր համեմատապէս անձուկ միջոցի մը մէջ բովանդակուած 7-800 պատսպարելոց մէջ տեղ այսպիսի ապէտ մը կրնար ծանր հետեւանք ունենալ։ Ոչ իսկ պէտք եղած է առողջապահական շղթայ մը քաշելու այս հաստատութեան շուրջ. որովհետեւ՝ ձեռք առնուած զգուշական միջոցներուն շնորհիւ՝ կասկածելի՝ ի՛ և է դէպք չէ պատահած որ քաղաքային վարչութեան կողմէ այնպիսի տնօրէնութիւն մը կարեւոր ընծայէր։ Վտանգ մը կար, և այն վտանգին դէմ Հոգաբարձութեան ու բժշկական մարմնոյն տնօրէնութիւններն և ներքին պաշտօնէութեան ջանքերը բաւական պատուար մ'եղած են մինչեւ հիմա։ Առաջին զրոյցները խուսելուն պէս, երբ սակաւին հնտախտի պաշտօնական յայտարարութիւն չեր եղած, որոշուեցաւ հիւանդներն ուղղակի ներս չընդունիլ, այլ նախ և առաջ փոխադրել դիմացի պարտէզին մէջ գտնուած տաղաւար մը, որ «պաւիլ»ի տեղը կը բռնէր այն օրերու մէջ ուր տարեկան հանդէսները տեղի կ'ունենային պարտէզին մէջ և շուրջն։ Հիւանդն հոն կը քննուէր Հիւանդանոցի բժիշկներուն կողմէ, և երբ ստուգուեր թէ «կասկածելի հիւանդութենէ» բռնուած չէր, ներս կ'առնուէր և հիւանդարանի յարկերուն մէջ որոշեալ անկողնին կը գրուէր։ Բայց օր մ'եկաւ ուր համաճարակէն վարակեալներ նաեւ մեր Հիւանդանոցը փոխադրուիլ սկսան։ Այս մասին մեր հաստատութիւն ծուռնոց դրացի հաստատութենէն աւելի բախտաւոր եղաւ։ Ղի իւր մէջ իսկ կասկածելի դէպք պատահելուն համար շղթայի տակ առնուելու պէտք չունեցաւ։ Առաջին դէպքն այն տաղաւարին մէջ տեղի ունեցաւ, մինչեւ որ մօտակայ թաղերէն, խաներէն և անոք պանդուխտներէն դիմողները կամ ղրկուողներն ուելցան, և տաղաւարն, որ արդէն այս բանիս համար շինուած չէր, նեղ եկաւ։ Այն ատեն որբերը Ս. Յակոբայ վանքէն փոխադրեցան Հիւանդանոցին Մերանոցի կողմն, և Ծովերզերեայ սենեակներն որք ննջարանն էին որբանոցին՝ երեք մասի բաժնուելով, յատկացան հնտախտաւորներուն։ Ս. Յակոբայ օդը շատ մաքուր է, այնպիսի տեղ մը ուր արդէն կլիմայն—թեթեւ հիւսիսային օդով և առաւելապէս հարաւային—քաջայարմար է հիւանդներն ի տարբակարգեր պատսպարելու և դարմանելու։ Ս. Յակոբայ վանքը Փրկչի հին շէնքէն քիչ հոքը շինուած էր այն ժամանակ տիրող ժանտախտ հարուածեալները դարմանելու համար։ 1865ի և 1871ի համաճարակներու ժամանակ Հոգաբարձութիւնք հոն դարմանեցուած են հնտախտաւորներ։ 1865ի ա՛յլապէս սոսկալի համաճարակին ժամանակ այնքան շատ էին հարուածեալք որ նաեւ մանաւոր տաղաւարի մը պէտքն զգալի եղած էր։ Յուսալոց եւ տառապելոց պաշտպան Ս. Յակոբ այս անգամ եւս իրեն դիմողներուն լաւ ընդունելութիւն ըրած լինել կը թուի. զի քանի օրէ ի վեր հոն փոխադրուած հընտախտաւորք համեմատապէս լաւ պայմաններու մէջ գտած են զիրենք։ Հնտախտաւորք կ'որոշուին իբրեւ առաջին, երկրորդ և երրորդ կարգի հիւանդք, և իւրաքանչիւր աստիճանի վարակեալք զատ սենեակ ունին հոն։ Առաջ Հիւանդանոցի բոլոր բժիշկներն ալ կ'այցելէին։ ապա որոշուեցաւ 1865ի և 1871ի հնտախտներուն անձնական փորձառութիւնն ունեցող Տքթ. Նահապետեանը մնայուն բժիշկ յատկացնել ի Ս. Յակոբ, իւր տրամադրութեան տակ դնելով վեց հիւանդապահներ, Ս. Փրկչի Հիւանդանոցին մէջ գտնուածներուն ամենէն ազկներէն, որոց այս առթիւ թոշակը կրկնապատկեցաւ։ Որովհետեւ հնտախտաւորը դարմանել անձնական վտանգ աչք առնելով մահուան դէմ յարաժամ պայքար մը մղել է, հիւանդապահներուն եռանդը գրգռելու համար որոշուեցաւ նաեւ մահուան ճիրաններէն ազատած իւրաքանչիւր հնտախտաւորի փոխարէն մանաւոր վարձատրութիւն ընել հիւանդապահներուն։

* * *

ԱՅԺՄԱՐԴՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Թերեւս ոմանք առարկեն թէ «Ուրեմն Հիւանդանոցն ի՞նչպէս կառավարեցաւ նախորդ Հոգաբարձուներուն օրով, երբ օրինական թիւն աւելի կատարեալ չեր քան հիմա։» Բայց թո՛ղ թէ Յակոբեան էֆէնտի և Հանդուցեալ Կիւմիւկէրտան և Կիւլկէնեան էֆէնտիք, երկարամեայ անձնձիր պաշտօնավարութեան բերմամբ, աւելի փորձառու էին բնականապէս և նուազ փորձառու տարրերէ կազմեալ բազմամամ Հոգաբարձութեան մը չափ գործ կրնային տեսնել,—չէ մոռցուած թէ՝ Հոգաբարձուներու թիւն ամբողջացնելու համար վայրապար Վարչութեան դիմելէ եռաւ, երբ վերակազմութիւնը չյաջողեցաւ, «Օժանդակ Մասնախումբ» մ'ընտրեցին, Սամանթիացի պատուաւոր 5—6 անձերէ, որոց մէջ Քաղաքական ժողովոյ նախորդ անդամ մը և տեղւոյն Թաղական Խորհրդոյ անդամներ կային, որք Հիւանդանոցին դրացի ըլլալով, մօտէն տեղեակ էին հաստատութեան վիճակին և պէտքերուն։ Ասոնք ամեն օր կ'այցելէին, և դիտողութեան արժանի ամեն բան օրն օրին կը հաղորդէին Հոգաբարձութեան, անմիջական բաներն իրենք տնօրինելով, և մանաւորապէս հսկելով մաքրութեան, ուտեստից կանոնաւորութեան ու անխարդախ բաշխման և պատսպարելոց ընդհանուր բարօրութեան։ Այսպիսի ամենօրեայ հսկողութիւն լաւ արդիւնք տուած էր, և եթէ վտանգներու և ապնուաղութիւններու Հոգաբարձութիւն մը չկարենայ իսկ կազմուիլ, կարծենք թէ (բժշկական հսկող մարմնէ մը անկախաբար) սովորական մեծապատիւ մահկանացուներէ, ժողովրդեան զուակներէ, պարզ և պարկեշտ էնտաֆներէ և անկեղծ ու բարեսիրտ երիտասարդներէ Օժանդակ Մասնախումբեր կրնան պարբերաբար ընտրուիլ և թեթեւցնել Հոգաբարձութեան բեռն, անմիջական կերպիւ ծառայելով այն բարոյական և նիւթական քոնդրոն հաստատելու, առանց սրոյ՝ կը կրկնենք անգամ մ'ևս թէ՝ ամենէն կանոնաւոր պաշտօնէութիւններն անգամ ենթակայ են զեղծանելու, մանաւանդ այնքան բազմաճիւղ և մանուածապատ հաստատութեան մը մէջ։ Բ. Փ.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ՖՐԱՆՍԱ. ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ. — Թէ Պերլինէ այս հեռագիրը կը հրատարակէ. —Լրատուութեամբ ամբաստանուած երկու Ֆրանսացիք արտարին աշխարհի հետ հաղորդակցութենէ բացարձակապէս զրկուած են։ Իրենց ի Բիլ ձերբակալումէն ի վեր, ոչ իսկ նամակաւ կը բացուի են հաղորդակցիլ՝ և իւրէ մէկու մը հետ։ Այժմ կը կարծուի թէ խոստովանած են ֆրանսական բանակին մէջ իրենց ունեցած պաշտօնն։ Իրենց դատապարտումէն անմիջապէս ետքը կայսեր կողմէ ներման պիտի արժանանան, և սահմանադրուելու տարուելով պիտի հանուին երկրէն։ 200 լուսանկարք և գծագրութիւնք գրաւուած են, որք կ'երեւի թէ ռազմական մեծ կարեւորութիւն ունին։ Ասոնց ճշմարիտ անունները եղեռնադատ Ատենին առջեւ պիտի յայտնուին։ Տակէ և Տիւպուա կեղծ անուններ են։—(Ուրիշ հեռագրոյ մը նայելով, կայսրը, Պերլինէ մեկնած պահուն, ինքզինքը է ոստիկանութեան վերատեսչին, այս գործին մէջ ցուցած փութաջանութեան համար, և ըսեր է թէ, ինք կարդացած ըլլալով դատին վերաբերեալ թուղթերն, համոզուած է թէ «Այս երկու Ֆրանսացիք չատ վատգաւոր մարդիկ են»։)

Ի ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆ.—Անգլիացի թղթակից մը որ Ավէլան ծովակալէն թոյլտուութիւն ստացած էր մանրամասնօրէն աչքէ անցուելու Միջերկրականի ռուսական նաւախումբն, ընդարձակ թղթակցութեամբ մը կը նկարագրէ «ռուս նաւաստիներուն կեանքն»։ Անգլիացւոյ նաւային կեանքէն բաւական տարբեր է այս կեանք, կ'ըսէ։ Կէս գիշերէն հինգ ժամ ետքը նաւադք կ'ելնեն, և անմիջապէս կը նախաճաշեն։ Միջօրէէն մէկ ժամ առաջ կը ճաշեն, և կ'ընթրեն միջօրէէն վեց ժամ ետքը։ Ա՛չ դարեջուր, ո՛չ գինի, ո՛չ խահուէ կը խմեն նաւաստիներն ու զինուորները, միայն առտուն թէյ կը խմեն։ Յերեկի ճաշին, և յետոյ ընթրիքին, սեղան նստելէն առաջ, ոգայի մը առվեւէն կ'անցնին, որ իւրաքանչիւրն իր անուամբ կանչելով, փոքրիկ գաւաթով մը վոտկա կուտայ։ Իւրաքանչիւր նաւաղ իւր օրին խմած ժամանակ գրուելը կը բանայ։ Նաւադները լաւ երեւոյթ ունին. չէք ըսեր բնաւ թէ անբաւական ունդ առած են։ Բայց ամեն օր մինչեւ ուտեր։ Օր ընդ մէջ մանդէն կերակուր կ'ուտեն։ Բուսեղէն ապուր մ'ունին որոյ մէջ շատ մը պաքսիմատ ջարդելով կ'ուտեն։ Միջօրէէն սկսեալ մինչև երկու ժամ ամեն գործ կը դադրի, ի բաց առեալ պահակներու պաշտօնն, և միջօրէէն ետքը ժամ 7½ին լոյսերը մարելու հրամանը կ'արձակուի։ Առտուն առաջին գործն և գիշերը վերջին գործն է հոգեւոր երկար պաշտօն մը, որ կը բաղկանայ աղօթքէ, սաղմոսերգութենէ և ազգային երգէն, առաջնորդութեամբ բոլորին, կամ խոստովանահայր քահանային։ Յաւարտ հոգեւոր արարողութեան, քահանայն կ'օրհնէ նաւուն մարդիկն որք իւր առջեւ ծունր դրած կ'ըլլան այս առթիւ։ Այս պահուս տեսարանն յոյժ սրտաշարժ է. զի բոլոր ռուս նաւաստիները ջերմեռանդօրէն կը աղօթեն կրօնային զգացում։ Ամեն մարտանաւու մէջ կան գեղեցիկ պատկերներ Զարին ու Զարուհւոյն, որպէս և սրբազան պատկերներ։

ՖՐԱՆՍԱ.—Տրեսֆոն դէ Լէոն.—Փարիզի մէջ միշտ կը գանգատուի թէ ծախսուած գինիներուն մէջ խաղողի հիւթ խիստ քիչ կայ։ Թէ հարազատ գինի սակաւ ապիտ է։ Բայց անգին կարգ մը գաւառներու բնակիչք կը պանդատին թէ իրենց խաղողները գնորդ չեն գտներ։ Բերբինեանի մէջ այդ տեսակաբ այս օրերս մեծ ժողով մ'ընելով, բողոքեցին այս վիճակին դէմ, և միաձայն որոշեցին պահանջել դաւառին ներկայացուցիչներէն որ կառավարութեան առաջարկեն Խորհրդարանին մատուցանել օրինագիծ մը, որով արհեստական գինի չինելն արգիլուի և չափէ եղած առնն խաղողի հարիւր քիլոյէն 50 ֆր. տուրք առնուի։ Եթէ այս առաջարկ մերժուի, դաւառին կողմէ Ծերակոյտին, Երեսփոխանութեան և դաւառային ժողովոյն համար ընտրուած անդամք խմբովին հրաժարին։ Եթէ այս ալ չյաջողի, դրամ զլացուի, ելն։ Ուրիշ դաւառաց մէջ եւս այդեպանք գանգատներ կ'լսեն։ Այս տարի այդիները շատ առատ և լաւ բերք տուին Ֆրանսայի մէջ, բայց և այնպէս գիւղացւոց վիճակը չէ բարւոքած, զի խաղողին գնով չի գտներ, կամ շատ վար գնով կը տրուի։ Քիմիագիտութիւնն այնքան յառաջացեր է որ գինեգործն առաջուան պէս պէտք չունի այգեգործներու։ Գունագեղ և քաղցրաբոյր ամեն կերպ օշարակներ իբրեւ գինի կրնան ծախուիլ այսօր։ Բայց միւս կողմէ կը պատասխանուի թէ այդեպաններն իրենք կրնան դարման տանիլ իրենց վիճակին, եթէ փոխանակ իրենց խաղողը գինեգործին ծախելու, իրենք չենեն մաքուր հարազատ գինի և հրապարակ հանեն չափաւոր գնով։ Այն ատեն իրենց հարազատ գինին անուշ յաջողապէս կը մրցի արուեստական գինիներուն դէմ։

Ի ԿԱՒԿԱՍԻԱ.— Որպէս Միկելիա, Քալաբրիա, և ուրիշ երկիրք ոմանք, Կաւկասիա աւազակութեան գաստակն երկիրն է։ Մոսկովսի Վեդոմոսթի կը հաստատէ զայս, թուելով լեռնականներուն շարունակ գործած չարիքներն, որք չեն խնայեր ոչ իսկ երկաթուղոյ կառախումբերուն և պաշարման վիճակի մէջ կը գտնեն ամենէն խաղաղ բնակիչները։ Քանի քանի անգամներ ռուս մամուլն առիթ ունեցած է պատմելու կանոնաւոր ճակատամարտներ այս կողմերի գրգռող աւազակաց և ոստիկանական կամ զինուորական ջոկատներու մէջ որք անոնց հետեւէն ղրկուած էին։ Քանի տարիէ հետէ Կաւկասիոյ մէջ եւս հաստատուած են 1864ի բարեկարգութեան համեմատ վերակազմուած նոր դատարանք։ Բայց անոնք չեն բաւեր չարիքն արմատախիլ ընելու։ Տեղային վարչութիւնն ասոր համոզուած է։ Ուստի, կարգ մը հրամանագրերով, աւազակաց դատաստանք սովորական դատարաններէն առնուած և զինուորական դատարաններու յանձնուած են։ 1891ի և 1893ի հրամանագրերով, զինուորական դատարաններուն յանձնուած են այն աւազակներ որք դէն ի ձեռին կը յարձակին Կաւկասոյ երկաթուղոյ կառախմբերուն և ասոնց ճամբորդներուն վրայ։ Այս ամառի Վլատիկաւկաս լեռնականներուն գործած տարառութեանց և սպանութեանց վրայ, որոշուեցաւ դէնքերն առնուլ երկու կասկածելի ազգերու (լեռնականաց գիւղեր) բնակիչներէն, և այս որոշումն ի գործ դրին զօրաց երկու ջոկատներ։ Ցեղաց հրամայական զինուորական կամ քաղաքային պաշտօն չվարող լեռնականք իրաւունք չունենան բնակութիւն հաստատել և հող գնել Թէրեքի նահանգին երեք որոշեալ տեղերը։ Վերջապէս, Սեպտ. 1/13ի հրամանագրով ծանուցուեցաւ թէ առանց ցեղի խարութեան Կաւկասոյ բնիկներուն կողմէ ի գործ դրուած ամեն աւազակութեան դէպքի քննութիւնն և դատաւարութիւնը Կաւկասոյ կուսակալը կարող է յանձնել զինուորական ատեաններուն, հասարակ ատեաններու իրաւասութենէն հանելով։ Այս դրութիւն պիտի շարունակուի մինչեւ որ Կաւկասոյ և Սգաւորոյի նահանգաց մէջ աւազակութիւնը վերջ դտնէ։ Մոսկովսի Վեդոմոսթի կը յանձնարարէ այն նպատակաւ հաստատել թէ կասկածելի ազգերու բոլոր բնակիչք հաւասարաբար երաշխաւոր են, ինչպէս որ Թէրեքի կուսակալութեան մէջ ժամանակաւ յաջողապէս ի գործ դրած էր Մելիքով, իւր կառավարութեան օրով։ Այս նպատակաւ, դրամական տուգանք կ'առնուր այն լեռնական գիւղացիներէն որոց մէջէն են աւազակներն և որք չեն կրնար կամ չեն ուզեր աւազակները բռնելով յանձնել իշխանութեան։ Միւս ռուս թերթեր եւս նոյն դէպքերը պատմելով, նմանօրինակ դրութիւն մը կը պահանջեն Կաւկասոյ իշխանութեան կողմէ։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԵՒ ՌՈՒՍԻՈՅ միջեւ առեւտրական դաշնագիրն ստորագրուած է, կ'ըսեն։ Համոզուած եմ — ասիկա կրնայ տարօրինակ երեւիլ ձեզ — թէ այս սպանութեան մասնակից է մեզ ծանօթ անձ մը որ խորհրդաւոր դեր մը կը խաղայ Փարիզի մէջ...

—Ո՞վ է այդ անձը։

—Պ. տը Պելէն։

—Ա՜հ, այդ տեսակ մը խառնածին Փորթուկէզը... մարդասպան մը ըլլայ։

—Ապացոյցները կը պակսին ինձ... մէկ մարդ միայն կրնայ տալ զանոնք։

—Եւ այդ մարդը...

—Սօէրան է, այն անհեթեթ արարածը զոր քովս առի այն օրն իսկ երբ Մարսիլիոյ հայրն սպանուած էր։

—Բայց ի՞նչ կապակցութիւն ունի Պ. տը Պելէնի հետ։

—Քանի մը օր առաջ, դուքսին կողմէ տրուած պարահանդէսին, Սօէրա, որ եկած էր զիս փնտռելու ակումբ տանելու համար, լսեց Պելէնի ձայնը և չկրցաւ զըսպել իր յուզումը։

—Հարցափորձեցի՞ք զինքը։

—Անշուշտ. բայց այդ մարդը կը պատկանի անհեթեթ ցեղի մը որ անծանօթ դաւանանքներ ունի. այս յեղակարծ յայտնութիւնը կատարուած գիշերէն ի վեր Սօէրա բացարձակ լռութիւն կը պահէ. օրերն ու գիշերները կ'անցունէ ազօթքի կեցուածքով ծնրադիր, հնդիկ ֆաքիրի մը պէս անշարժ... Եւ ստիպուած եմ սպասելու որ հնչէ ժամն ուր իր պաշտած Աստուածը թոյլ տայ իրեն խօսիլ...

—Մարսիալը Սօէրային դէմը չի՞հանեցի՞ք։

—Կը հակնամ ձեր միտքը։ Կը յիշէք թէ Մարսիալը տեսնելով, զարմացած մը-նացի նմանութենէ մը զոր չկրցայ բացատրել։ Արդարեւ այս երտասարդ կենդանի պատկերն է իր հօր, այն ծերունիին զոր սոսկալի կերպով յօշոտուած գտայ, երբ զարհուրելի չարչարանքներով հոգին կ'աւանդէր։ Այո, պիտի դայ օրն, ուր եթէ իմ գուշակութիւններս կատարուին, Սօէրա բոլոր ճշմարտութիւնը պիտի ըսէ՞ արդեւսն. բայց այս արկածին մէջ խորին մը թութիւններ կը տիրէ, զորս կը ջանամ լուսաւորել։ Բարեբախտաբար, ասիական լեզուներու վրայ ըրած ուսումնասիրութիւններս մէկ քանի լոյսեր կուտան ինձ որոցմով կ'առաջնորդուիմ։ Ինչ ալ ըլլայ, կը զգամ թէ Մեռեալներու Ակումբը յանձին Պ. տը Պելէնի— եւ գուցէ ուրիշի մը ալ, որուն անունը չպիտի տամ ձեզ—պիտի պատժէ երկու ոճրագործներ... Այն օրը, Առչիպալ, եթէ պէտք ունենամ ձեզ...

—Պատրաստ պիտի գտնէք զիս, ինչպէս միշտ։

—Խոհեմութիւն ուրեմն. սպասեցէք որ Պիքաս երեւան ելլէ... Աչուրնուս չկորսնցունիք Պելէնը, և մեր գործը պիտի կատարուի...

Պահ մը ետքը, Առման, Մլեքիրէի առաջնորդութեամբ, որ ողջոյններ կը չապայէր, դուրս կ'ելլէր Առչիպալի ապարանէն։

Բ.

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Մանքալի անհետացումը, բացի այն յուզումէն զոր պատճառած էր դրամատերներու աշխարհին մէջ՝ յաւէտ կամ նուազ ՀԱՍ կրած այս ազէտին երեսէն, մտահոգութիւն պատճառած էր մեր կարգ մը անձնաւորութեանց, կամ գէթ խորին տպաւորութիւն ազդած էր անոնց։

Մինակ Սիլվրէլ և Թորէս դքսուհին կը ճանչնային զայն Պլաղիսի մարթին տակ։ և այս մասին լրագիրներուն տուած լուրերը ճշմարիտ ամբոխմամբ եղած էին իրենց համար։

Արդարեւ, երկուքն ալ չէին տարակուսեր որ Մանքալ-Պլաղիս մեռած չըլլայ։

Սիլվրէլ կը տեսնէր անհետացումն մեր ակնկալ մը որ օր մը չէ օր մը կրնար ՀԱՍաբեր կամ վտանգաւոր ըլլալ. բայց այս մեղսակից խորհուրդ մը տուած էր իրեն զոր մտադիր էր յարմար առթիւ գործածել։ Մերուելի Պլաղիսին վերջին խօսքերը գրոշմուած էին իր յիշողութեան մէջ, և Մաթիլդի սենեկին մէջ տեղի ունեցած վերջին տեսարանը՝ իր վրիժառութեան և ապատութեան բաղձանքն աւելի սաստկացուցած էր։

Վրէ՞ժ լուծել։ Ինչո՞ւ ուրեմն կը մտածէր վրէժ լուծել Մաթիլդէն, և ի՞նչ ոճիր գործած էր այս կինը։

Երբ Պ. տը Մովիլէր ստիպած էր՝ իր աղջիկն ամուսնանալ պատուոյ տը Սիլվրէլի հետ, այս վերջինը հասկցած էր եթէ ոչ հակառակութիւնը գէթ անտարբերութիւնը զոր ինք կը ներշնչէր այն կնոջ որ, հօրը կամքովը, իր կենակիցը կ'ըլլար։ Գիտէր նաեւ թէ Մաթիլդ, հնազանդելու համար այն մարդուն հրամաններուն որ իր զուակները կը նկատէր իբր գործիք իր հաղորդակցութենէ մը զոր չկրցայ բացատրել։ Արդարեւ այս երտասարդ կենդանի պատկերն է իր հօր, այն ծերունիին զոր սոսկալի կերպով յօշոտուած գտայ, երբ զարհուրելի չարչարանքներով հոգին կ'աւանդէր։ Այո, պիտի դայ օրն, ուր եթէ իմ գուշակութիւններս կատարուին, Սօէրա բոլոր ճշմարտութիւնը պիտի ըսէ՞ արդեւսն. բայց այս արկածին մէջ խորին մը թութիւններ կը տիրէ, զորս կը ջանամ լուսաւորել։ Բարեբախտաբար, ասիական լեզուներու վրայ ըրած ուսումնասիրութիւններս մէկ քանի լոյսեր կուտան ինձ որոցմով կ'առաջնորդուիմ։ Ինչ ալ ըլլայ, կը զգամ թէ Մեռեալներու Ակումբը յանձին Պ. տը Պելէնի— եւ գուցէ ուրիշի մը ալ, որուն անունը չպիտի տամ ձեզ—պիտի պատժէ երկու ոճրագործներ... Այն օրը, Առչիպալ, եթէ պէտք ունենամ ձեզ...

—Պատրաստ պիտի գտնէք զիս, ինչպէս միշտ։

—Խոհեմութիւն ուրեմն. սպասեցէք որ Պիքաս երեւան ելլէ... Աչուրնուս չկորսնցունիք Պելէնը, և մեր գործը պիտի կատարուի...

Պահ մը ետքը, Առման, Մլեքիրէի առաջնորդութեամբ, որ ողջոյններ կը չապայէր, դուրս կ'ելլէր Առչիպալի ապարանէն։

Բ.

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

Մանքալի անհետացումը, բացի այն յուզումէն զոր պատճառած էր դրամատերներու աշխարհին մէջ՝ յաւէտ կամ նուազ ՀԱՍաբեր կրած այս ազէտին երեսէն, մտահոգութիւն պատճառած էր մեր կարգ մը անձնաւորութեանց, կամ գէթ խորին տպաւորութիւն ազդած էր անոնց։

Մինակ Սիլվրէլ և Թորէս դքսուհին կը ճանչնային զայն Պլաղիսի մարթին տակ։ և այս մասին լրագիրներուն տուած լուրերը ճշմարիտ ամբոխումը եղած էին իրենց համար։

Արդարեւ, երկուքն ալ չէին տարակուսեր որ Մանքալ-Պլաղիս մեռած չըլլայ։

Սիլվրէլ կը տեսնէր անհետացումն մեր ակնկալ մը որ օր մը չէ օր մը կրնար ՀԱՍաբեր կամ վտանգաւոր ըլլալ. բայց այս մեղսակից խորհուրդ մը տուած էր իրեն զոր մտադիր էր յարմար առթիւ գործածել։ Մերուելի Պլաղիսին վերջին խօսքերը գրոշմուած էին իր յիշողութեան մէջ, և Մաթիլդի սենեկին մէջ տեղի ունեցած վերջին տեսարանը՝ իր վրիժառութեան և ապատութեան բաղձանքն աւելի սաստկացուցած էր։

Վրէ՞ժ լուծել։ Ինչո՞ւ ուրեմն կը մտածէր վրէժ լուծել Մաթիլդէն, և ի՞նչ ոճիր գործած էր այս կինը։

Երբ Պ. տը Մովիլէր ստիպած էր՝ իր աղջիկն ամուսնանալ պատուոյ տը Սիլվրէլի հետ, այս վերջինը հասկցած էր եթէ ոչ հակառակութիւնը գէթ անտարբերութիւնը զոր ինք կը ներշնչէր այն կնոջ որ, հօրը կամքովը, իր կենակիցը կ'ըլլար։ Գիտէր նաեւ թէ Մաթիլդ, հնազանդելու համար այն մարդուն հրամաններուն որ իր զուակները կը նկատէր իբր գործիք իր հաղորդակցութենէ մը զոր չկրցայ բացատրել։ Արդարեւ այս երտասարդ կենդանի պատկերն է իր հօր, այն ծերունիին զոր սոսկալի կերպով յօշոտուած գտայ, երբ զարհուրելի չարչարանքներով հոգին կ'աւանդէր։ Այո, պիտի դայ օրն, ուր եթէ իմ գուշակութիւններս կատարուին, Սօէրա բոլոր ճշմարտութիւնը պիտի ըսէ՞ արդեւսն. բայց այս արկածին մէջ խորին մը թութիւններ կը տիրէ, զորս կը ջանամ լուսաւորել։ Բարեբախտաբար, ասիական լեզուներու վրայ ըրած ուսումնասիրութիւններս մէկ քանի լոյսեր կուտան ինձ որոցմով կ'առաջնորդուիմ։ Ինչ ալ ըլլայ, կը զգամ թէ Մեռեալներու Ակումբը յանձին Պ. տը Պելէնի— եւ գուցէ ուրիշի մը ալ, որուն անունը չպիտի տամ ձեզ—պիտի պատժէ երկու ոճրագործներ... Այն օրը, Առչիպալ, եթէ պէտք ունենամ ձեզ...

—Պատրաստ պիտի գտնէք զիս, ինչպէս միշտ։

—Խոհեմութիւն ուրեմն. սպասեցէք որ Պիքաս երեւան ելլէ... Աչուրնուս չկորսնցունիք Պելէնը, և մեր գործը պիտի կատարուի...

Պահ մը ետքը, Առման, Մլեքիրէի առաջնորդութեամբ, որ ողջոյններ կը չապայէր, դուրս կ'ելլէր Առչիպալի ապարանէն։

ԹԷՐԹՕՆ «ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի (95)

ԺԻԼ ԼԵՌՄԻՆԱ

ԲԱՐԻՔԻ ԳԱՅԼԵՐԸ

ՄԱՍՆ ԵՐԿՐՈՐԴ

ԿԱՐՄԻՐ ԱՏԵԱՆԸ

—Մտիկ ըրէք, բարեկամս, յարեց Առման։ Ձեր բուժումն ապահով է, եւ չաբաթ մը չբչած դուք պատրաստ պիտի ըլլաք պայքարը վերսկսելու։ Պէտք չէ որ ինքզինքնիս խաբենք. սոսկալի պիտի ըլլայ ան։ Թշուառական Պիքաս անհետ եղած է աւելի աղէկ չարիքու համար իր ռումբերը։

Սպասենք կայծակի յեղակարծ պայթումի մը։ Լիսնէլ կը պակսի մեզի։ բայց նոր ընկեր մը ունինք, որուն վրայ շատ վստահութիւն ունիմ։

—Ա՞ռ՞։ վրայ կը խօսիք։

—Այն երիտասարդին զոր Մաթէն եղբայրները ազատեցին անձնասպանութենէ, Մարսիալը։ Անձնուէր ոգի և կրքովի սիրտ ունի։ Եւ անոր համար աւելի հաւաք ունիմ վրան, վասնզի համոզում մը գոյացուցի... Մարսիալ զաւակն է մարդու մը զոր ես սպանուած գտայ ի Քամպոճ, իմ վերջին ուղեւորութիւններէս միոյն մէջ։ Եւ համոզուած եմ — ասիկա կրնայ տարօրինակ երեւիլ ձեզ — թէ այս սպանութեան մասնակից է մեզ ծանօթ անձ մը որ խորհրդաւոր դեր մը կը խաղայ Փարիզի մէջ...

—Ո՞վ է այդ անձը։

—Պ. տը Պելէն։

—Ա՜հ, այդ տեսակ մը խառնածին Փորթուկէզը... մարդասպան մը ըլլայ։

—Ապացոյցները կը պակսին ինձ... մէկ մարդ միայն կրնայ տալ զանոնք։

—Եւ այդ մարդը...

—Սօէրան է, այն անհեթեթ արարածը զոր քովս առի այն օրն իսկ երբ Մարսիալի հայրն սպանուած էր։

—Բայց ի՞նչ կապակցութիւն ունի Պ. տը Պելէնի հետ։

—Քանի մը օր առաջ, դուքսին կողմէ տրուած պարահանդէսին, Սօէրա, որ եկած էր զիս փնտռելու ակումբ տանելու համար, լսեց Պելէնի ձայնը և չկրցաւ զըսպել իր յուզումը։

—Հարցափորձեցի՞ք զինքը։

—Անշուշտ. բայց այդ մարդը կը պատկանի անհեթեթ ցեղի մը որ անծանօթ դաւանանքներ ունի. այս յեղակարծ յայտնութիւնը կատարուած գիշերէն ի վեր Սօէրա բացարձակ լռութիւն կը պահէ. օրերն ու գիշերները կ'անցունէ ազօթքի կեցուածքով ծնրադիր, հնդիկ ֆաքիրի մը պէս անշարժ... Եւ ստիպուած եմ սպասելու որ հնչէ ժամն ուր իր պաշտած Աստուածը թոյլ տայ իրեն խօսիլ...

—Մարսիալը Սօէրային դէմը չի՞հանեցի՞ք։

—Կը հակնամ ձեր միտքը։ Կը յիշէք թէ Մարսիալը տեսնելով, զարմացած մը-

ուի։ Այս լուր ո՛չ միայն տնտեսական այլ և քաղաքական տեսակէտով մեծ կարեւորութիւն ունի։

Պ. ՔԱՋԻՄԻՐ ԲԷՐԻԼԻ նոր նախարարութեան կազմութեան վրայ տրուած առաջին տեղեկութիւններէն կ'երեւի թէ հանրապետական կուսակցութեան այլ և այլ հատուածներէն խառն նախարարութիւն կազմելու դրութիւնն ի բաց թողուած է, և այս անգամ սոսկ չափաւոր տարրերէ նախարարութիւն մը պիտի ունենայ Ֆրանսա։

ՄԱՐՈՒԷ վեհապետին հետ այս պահուս ո՛չ միայն Սպանիա կը բանակցի, այլ և Անգլիա։ Բայց Անգլիոյ պահանջմունք յայտնի չեն։

ՄԵՌԵԱԼ ԾՈՎԻՆ մէջ նաւարկութեան սկսին անգլ. լրագիրք իբրեւ կարեւոր դէպք մը կը նշանակեն։ Եաֆայէ Երուսաղէմ չոգեկառքով և անտի ի Մեռեալ ծով կառուցուց միջոցով զրկուած են երկու առագաստանաւք, մին ծանր՝ բեռերու համար, միւսը թեթե՝ ճամբորդներու համար, որք պիտի բանին այդ պատմական ծովուն վրայ, որպ ջուրն, ինչպէս յայտնի է, աշխարհի վրայ ամենէն ագի և թանձր ջուրն է։ Զի այս փակ ծով սաստիկ ջերմութեամբ չոգիանալով, հեղուկ մասը կորուսած է համեմատապէս, և ագի թանձր մասը շռնցած է։

ՇԻՐԱԿՈՅԻ Արուեստահանդէսին մէջ Ա-պէքտինի անգլ. կոմսուհւոյն նախաձեռնութեամբ կազմուած «Իռլանտական Գիւղը» շաբաթական 10,000 տոլարի միջին քանակութեամբ հասոյթ ունեցած է։ Հետեւապէս, իռլանտացի գիւղացիք օրք իրենց գեղջուկ քերքերն և արհեստական նիւթերն ի ցոյց դրած էին, կլորիկ շահ մ'ըրած են։

ՔԻՇԱՆԻ երկրաչարժն, առ Թայվ թէչ-բանէ ուղղեալ հեռագրոյ մը նայելով, ցարդ ծանուցուցածէն աւելի ահեղի բան մը եղած է։ Տասն երկու հազար անձինք մեռած են փլատակներուն տակ մնալով։ 10 հազարին դիակները գտնուած են արդէն, և 2000ը կը մնան փլատակց ներքեւ։ 50 հազար ոչխար, եզ և կով նմանապէս կորած են։ Ցնցումները կը շարունակեն։

ԲԱՐԵՐԱՐԱԻԹԻՒՆ. — Ամերիկեան քարիւղէն ամենէն աւելի հարստացած մարդը, Պ. Ճոն Ռոքֆէլլըր, Շիքակոյի Համալսարանին նուիրեց 2 ½ միլիոն ֆր., այն քանի մը միլիոն ֆր.է զատ զոր արդէն նուիրած է նոյն հաստատութեան՝ իմացական բարձր կեդրոն մը կազմելու համար Միացեալ Նահանգաց այն կողմը։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Էջմիածնէն կը հաղորդեն թէ, Գեր. Սուքիաս եպիսկոպոս երկու տարիէ ի վեր առաջին անգամ ըլլալով պատարագ մատուցեր է հոկտեմբեր 24 ի կիրակի օրը։

* * *

Սինոդը փոխադրուեր է Մայր Աթոռոյ նորակառոյց շէնքին մէջ, որուն ստորին յարկը պիտի յատկացուի Դէորգեան Ճեմարանի աշակերտաց մէկ մասին, որովհետեւ անոնց ընդհանուր թիւը, ցերեկօթիկներն ալ մէկտեղ հաշուելով, 200ի կը հասնի, և դժուար է զանոնք տեղաւորել Ճեմարանին մէջ։

Պ. Արշակ Տէր-Մելքէոնեան սկսեր է իւր դասախօսութիւնները։ Ճեմարանին մէջ մացուած են նկարչութեան դասեր։ ուսուցիչն է Պ. Յարմենեանց։ Գ. և Դ. դասարաններուն համար նկարչութիւնը պարտաւորիչ է, իսկ Մնացեալներուն համար՝ ըստ կամի։

Ամեն։ Ս. Պատրիարքը շրջաբերական մը ուղղելով մայրաքաղաքիս եկեղեցաց ինչպէս նաև գաւառական առաջնորդաց, հետեւեալ հրահանգներն ուղղած է։

Անպաշտօն եկեղեցականք, եպիսկոպոսներ կամ քահանայ, եկեղեցաց մէջ վեղարով ու փիլոնով չկենան, ո՛չ ալ դասը, գաւիթը կամ ժողովրդեան մէջ, այլ պահարանին կամ աւանդատան մէջ կենան իրենց աղօթքն ընելու։

Թաղէ մը ուրիշ թաղ եպիսկոպոս կամ վարդապետ չի հրաւիրուի, պատարագ և պաշտօն մատուցանելու։

Պատրիարքական շրջաբերականը կը պատուիրէ միանգամայն որ եպիսկոպոսի մը կամ վարդապետի մը կողմէ պատարագ մատուցուիլը չծանուցուի լրագրաց միջոցաւ։

Փոխանորդարանը մինչեւ ցարդ իր յարմար դատած անձերուն շրջաբերական կը յանձնէր՝ թաղերու և եկեղեցիներու մէջ հանդանակութիւն կատարելու համար։ Խառն ժողովն իր վերջին նստան մէջ որոշեր է որ այդ տեսակ շրջաբերականներն յետ այսորիկ Վարչութեան որոշմամբ միայն արուին։

Հոկտեմբեր 28ին, Թիֆլիզ Ժամաներ է Գեր. Գրիգոր եպիսկոպոս Ապափիրեան։

Թիֆլիզէն կը գրեն թէ Թելեթ ուխտատեղւոյն նորընտիր վանահայր Տ. Մինաս վարդապետ իր նոր պաշտօնատեղին ուղեւորելու համար կապ նըստած պահուն՝ յանկարծամահ եղեր է։ Թաղումը կատարուեր է հոկտ. 28 ին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Ազգ. Հիւանդանոցի ներքին Տնօրէնութիւնը մեզ կը հաղորդէ ի դրատարակութիւն, Ս. Յակոբայ վանուց մէջ գարմանուող հնտախտաւորաց նկատմամբ հինգշաբթի աւուր տեղեկագրութիւնն որ աւասիկ։

Ինչպէս յայտնի է, մինչեւ ցայսօր 61 հատ վարակեալներ ընդունած ենք, որոնցմէ 14ը մեռած և 13ը առողջացած լինելով 6ը մեկնած և միւսներն ալ իրենց պաշտպանց բերելիք զգեստուց կնպասեն։ ասոնց համար յատկացուած հիւանդապահք և այլ կարգի պաշտօնեայք, յատուկ բժշկի մը խնամոց և հրահանգաց ներքեւ իրենց պաշտօնն խղճիւ և անթերի կը կատարեն և գտնուող հիւանդաց հանգստութեան և խնամոց համար, Պատ. Հոգաբարձութեանդ փափաքանաց համաձայն ամէն ջանք և զոհողութիւն չը խնայուիր և պէտքերնին վայրկենին կը կատարուի, այնպէս որ, վարակեալ հիւանդ մը ինչպէս որ նայուիլ պէտք է, այդ բժշկին հսկողութեան տակ կատարեալ ապահով վիճակի մէջ կը գտնուին այսօր։ առողջացեալ մեկնող հիւանդներն իրենց գոհունակութիւնն և օրհնութիւն բարեմաղթութիւններն կը յայտնեն, իւրեանց տարուած խնամոց մասին։ Արդ, պատուարժան Հոգաբարձութիւնդ ամէն կերպիւ վստահ պէտք է լինի որ գտնուած այս քարեկարգութիւն իւր վիճակին եւ տեսակին մէջ ըստ կարելւոյն օրինաւոր է։

Հեռագրական Լուրեր

ՍԷԼԱՄԼԸԲԻ արարողութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ Համլիսէ մզկիթին մէջ։ Վեհ. Սուլթանը միջօրէին այդ մզկիթը գնաց փառաւոր հանդիսիւ և ուրբաթու աղօթքը կատարելէ յետոյ կայսերական վերադարձաւ։

Հիւրանոցին մէջ կը գտնուէին անգլիայի ծովակալ Բիմըրլ, սերպիական դեսպանը ու առաջին թարգմանը, Ֆրանսական դեսպանատան զինուորական կցորդը, իտալական դեսպանատան պահակ շղթանաւին սպայք, Ամերիկեան դեսպանատան առաջին թարգմանը, պարսկական դեսպանատան առաջին թարգմանը, Տօքթ. Քարլինսքի, Տօքթ. Նէլսոյ, Տօքթ. Մօնարկոն, Թան լրագրոյ թղթակիցներէն Պ. Լապրօ և երեսունի չափ օտարազգի զրօսաշրջիկներ։ Ներկայից ոմանք սենեկապետ Էմին պէյի միջոցաւ արժանացան կայսերական մեծարանաց։

ՀԻՍԱՆԴՈՒԹԻՒՆ. — (Պաշտօնական Զեկոյցաւոյ) Նոյեմբեր 18ի հինգշաբթի իրիկուընէ մինչեւ Նոյեմ. 19 ուրբաթ իրիկուն, մայրաքաղաքիս մէջ քոլերաէ երեսուներկուքը դէպքեր և ութ մահեր պատահած են։ Առաջուան բռնուածներէն վեց մեռած են։ Աւասիկ մանրամասնութիւնները։

Զալաթիա՝ երեք։ Վարակեալներն են Մուսթաֆա Խալիլ (բեռնակիր) Դ-ոյ, Մահի Ֆրիտան եւ Մուսթաֆա Ալի (թաղապետ)։

Թահտապէլէ՝ երկու։ Աբրահամ կարապետեան (Վանեցի, մալուռնաձ) եւ Յակոբ Կարապետեան (Չրաւաճառ)։

Խասքէոյ՝ երեք։ Իսաք Իլիա (միջնորդ), Մէհմէտ Սաադ եւ Մարմարացի Անանիա։

Գասրի Փաշա՝ հինգ։ Սիւլէյման, Բանյաթ Թէօտորի (նպարավաճառ), Զէհրա հանըմ, Հաւա հանըմ և Մէհմէտ Եուսուֆ (Թէրսանէի գործաւոր)։

Ազապ-գաբու՝ չորս։ Մուսթաֆա Ահմէտ (գործաւոր), Սիւլէյման Ալի (պէօրէքճի), Իսմայիլ Մահմուտ և Մէհմէտ Զաուշ, Դ-ոյ։

Պէշիկթաշ՝ մէկ։ Էօմէր Հիւսէյին (գործաւոր) Դ-ոյ։

Զէնկիլբէօյ՝ մէկ։ Իսմայիլ Հիւսէյին (գործաւոր) Դ-ոյ։

Լանկա՝ մէկ։ Մուսթաֆա (հիւսն) Դ-ոյ։

Ֆաթիհ՝ մէկ։ Իսմայիլ Ալի (մահէպիճիի աշակերտ) Դ-ոյ։

Թէփիճանէ՝ երկու։ Ապտիւրրահման (գործաւոր) և Թահիր Ադիզ (գործաւոր)։

Բեար՝ Թիւնէլին մօտ՝ մէկ։ Ապտուլլահ Մէհմէտ։

Թաղապետութեան Ս. շրջանակի հանրային մաքրութեան պաշտօնեայներէն՝ մէկ։ Էմին։

Ագսերայ՝ մէկ։ Ահիշ Սըտըգա։

Պալաթ՝ մէկ։ Մոչօն Զալիտա։

Այվանսա-գաբու՝ մէկ։ Մէհմէտ Ահմէտ (գործաւոր)։

Գարման Թաղին մէջ՝ մէկ։ Մուսթաֆա Իսմայիլ (գործաւոր)։

Մահմուտ Փաշա՝ մէկ։ Սիւլէյման Հիւսէյին (գլխերապահ) Դ-ոյ։

Թաղապետութեան Զ. շրջանակի հանրային մաքրութեան պաշտօնեայներէն՝ մէկ։ Օսման Էմին։

Մեծ չուկայ, Զաֆրան խան՝ մէկ։ Գրիգոր Յարութիւնեան, Դ-ոյ։

Բանկալթի՝ Զիմէն փողոց՝ մէկ։ Բաբեղ Սըվաճեան։

Գալաթ Իսկէլէսի՝ մէկ։ Մուրատ Մէհմէտ (ոստիկան-զինուոր)։

Բամի զօրանոցին մէջ՝ երկու։ Հասան Մուսթաֆա (հեծելազօր) և Մէհմէտ (հեծելազօր)։

Գումգաբու՝ մէկ։ Սօֆի Մէքայէլեան։

* * *

Առաջուան բռնուածներէն մեռածներ՝ Ճիպալի՝ թաղապետական մասնաւոր հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ։ Սօֆի Նէօֆիթօս։ Ունգաբան՝ մէկ։ Մէհմէտ Մահմուտ (գործաւոր)։

Ագսերայ՝ մէկ։ Մուսթաֆա (հիւսն)։

Գասրի Փաշա՝ մէկ։ Հասան։

Խասքէոյ՝ մէկ։ Իսաք Իլիա (միջնորդ)։

Մարմարէի հիւանդանոցին մէջ՝ մէկ։ Ահմէտ Սաատուլլահ (ոստիկան-զինուոր)։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԱՆ. — Պարսից Շահը Աւ-ոյ-ոս և Աբեղեան պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է Ոստիկանութեան նախարար Վսեմ. Նազըմ պէյին։

ՀԱՅԵՐՈԲԹ. — Ռուսական դեսպանն ու դեսպանուհին այս իրիկուն հայկերոյթի մը կուտան անգլիական դեսպան Սըր Ֆլառ Ֆոռտ՝, անոր մեկնման առթիւ։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանին և Հռոդոսի նախորդ մետրապոլտն մինչեւ խնդիր ծագած էր, որովհետեւ այս վերջինը չէր ուզեր իր օրինաւոր ճանչնալ պարիարքական այն որոշումը որուն համեմատ հրաժարեցուցուելով իր նախորդ Թեմէն՝ Սէրֆիչէի մետրապոլիտ անուանուած էր։ Ֆէնէրի Սինօդն, իր հինգշաբթի օրուան նիստին մէջ որոշեց վերջին պայմանաժամ մը տալ յիշեալ մետրապոլիտին՝ հնազանդելու համար Պատրիարքարանի որոշման։ Հակառակ պարագային մէջ, եկեղեցական կանոնաց խստութիւնք ի գործ պիտի դրուին անոր նկատմամբ։

ՎՍԵՄ. ՍԷՐՎԻՃԷՆ էֆէնտիի նանագահութեամբ կազմեալ առողջապահական սակայցոյցերու յանձնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ ընդ առաջմեայ նախագահութեամբ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդական Նորատունկեան Վսեմ. Գաբրիել էֆէնտիի, որովհետեւ Վսեմ. Սերվիչէն էֆէնտի, որ հիւանդ է, տակաւին կատարելապէս ապաքինած չէ։ Խորհրդակցութիւնք տեւեցին մինչեւ իրիկուան ժամ 12։ Կ'ըսուի թէ յանձնաժողովը վերջնական որոշումմ մը տալու վրայ է օսար նաւերու բ-ոնիներուն օսմանեան հիւպատոսներուն կողմէ Հէրէ ըլլալու խնդրոյն վրայ։

ԹԱԳԻՍՄԻ ֆրանսական հիւանդանոցը՝ յարակից բազմաթիւ փոքր շէնքերովը ու խանութներովը հանդերձ, որք այդ հաստատութեան սեպհականութիւնն են, երեկուընէ վար առնել սկսած են նոր հիւանդանոց մը կառուցանելու համար այդ ընդարձակ դեռնին վրայ։ Այդ շինութեան համար, ինչպէս կը յիշուի, ֆրանսական կառավարութիւնը 400,000 ֆր. յատկացուցած է։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ Անկեանոցի շինութիւնը փութով առաջ կը տարուի։ Այդ շէնքի կառուցման համար որոշեալ 57000 ոսկւոյ ծախուց 20000է աւելին ծախսուած է, այսինքն շէնքին կէսին մօտ մնս մը աւարտած է և ըստ պայմանագրութեան ցարդ շինուած մասերուն վերաբերեալ գումարը վճարուած է յանձնառուին։ Մնացեալ մասն ալ կարճ միջոցի մէջ աւարտելու համար շինութիւնք փութով առաջ կը տարուին։

Երեք քիլոմէթրոնոց ճամբայ մը պիտի շինուի, սկսեալ Իզդէմ Փաշա Զիֆիզլիկի առվնէն, որ կը գտնուի Շիշլիի պզոյտային գնալաքանդ ասնող մասին վրայ, և Համազգային Անկեանոցին առվեւէն անցնելով պիտի երկարի մինչեւ Օգմէ յատան, հիւանդանոցի պարէնները։ Այդ ճամբու շինութիւնը նուազագոյնի գրուած ըլլալով շինութիւնք ի մօտոյ պիտի սկսին։

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ. — Նոյեմբեր 11ին Աֆիոն Գարահիսարի շրջակայ Տինարի երկաթուղւոյ գործաւորներէն մին քոլերաէ մեռած ըլլալով՝ հարկ եղած առողջապահական միջոցները ձեռք առնուած են։

— Նոյեմ. 16էն 17, Բէօթահեսի, Էսկիշէհրի ու շրջակայից մէջ քոլերաէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

— Իզմիրի ու Նահանգին միւս կողմերուն մէջ հանրային առողջութիւնը գոհացուցիչ է։

— Նոյեմ. 17էն 18, Տրապիզոնի մէջ ժողովուրդէն երեսունը հինգ դէպք և տասնըհինգ մահ։ Հինգ զինուորներ վարակուելով երկուքը մեռած են։ Նոյեմ. 18ին զինուոր մը ևս վարակուած է։ Խամսիքէօյի մաքրանոցին մէջ ուղեւորներէ երեքը վարակուած են։

— Նոյեմ. 16էն 17, Պաղատի մէջ քոլերաէ դէպք ու մահ չէ պատահած։ Նոյեմ. 5էն 12, Սմիրնայի մէջ երկու մահեր։ Նոյեմ. 14ին Հինտիլի մէջ մէկ և Նոյեմ. 15ին Բէրպէրլի մէջ՝ եռեքք։

— Նոյեմ. 17էն 18, Պասրայի մէջ քոլերաէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ԲՈԼԵՐԱՑԻ ընդհանուր վիճակագիրը կը հանի մինչեւ հոկտեմբեր 10, Մինչեւ նոյն թուականը վարակեալց թիւն է 124 և մեռեալներունը՝ 81, Առողջացածներուն թիւն է 43։

Մինչեւ սեպտեմբեր 25, զինուորներէն 64 վարակեալներ եղած են, ասոնց 21ը մեռած են և 41ն առողջացած։

ՁԱԹԱԼՃԱՅԻ Թուղալըք ազարակին եւ Գարամուսալի մէկ քանի գիւղերուն մէջ առնանոց հիւանդութիւն երեւան եկած ըլլալով, հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են։

ԿԱԹՈԼԻԿ ԱՍՈՐԻՈՑ նորընտիր Պատրիարք Տ. Իսահակ Հասանի պաշտօնը կայս. կառավարութեան կողմէ վաւերացած և հարկ եղած կայս. Ֆէրմանը տրուած է։

ԾՈՎԱՑԻՆ նախարարութեան տպարանին մէջ կը պատրաստուին օսմանեան բոլոր զրահաւորներու, մարտանաւերու և թորպիտոներու իւղաներկ նկարները։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը գրած է ներքին գործոց նախարարութեան՝ թէ մէկ քանի գաւառակաց մէջ բժիշկներու կողմէ դատարաններու տրուած տեղեկագրերը յուսարէն գրուած են, օրք ո՛չ կը համապատասխանեն բժշկական գիտութեան և ոչ ալ ճշգրիտ տեղեկութիւններ կը պարունակեն։ Ցայսմիկ է թէ մասնաւոր օրէնքի մը համաձայն, թաղապետական բժիշկները միայն բժշկական վարժարանի շրջանաւարտներէն կ'ընտրուին և դատարանաց տրուելիք բժշկական տեղեկագրերն ալ պէտք է թուրքերէն գրուին և համապատասխանեն բժշկական գիտութեան։ Ներքին գործոց նախարարութիւնն առ այդ հարկ եղածն ի գործ պիտի դնէ։

ԳԱԼԱՄԲԵՇի և Ճաաք Պօսթանի բնակիչք աղբաթափիր մը մատուցանելով Ծովային նախարարութեան՝ խնդրած են որ ձմեռուան եղանակին մէջ ալ Մախաուէի շոգենաւք երթեւեկութիւններ կատարեն։

ԳԱՍԹԱՄՈՒՆԻի նահանգին արաբական 1311 տարւոյ տարեցոյցն հրապարակ հանուած է, որ կը պարունակէ նահանգին եւ մասնացոյցը, տեղւոյն վաճառականութեան ու երկրագործութեան վրայ շահեկան տեղեկութիւններ, թէ՛ ի նորոյ կատուցեալ և թէ նորոգեալ վարժարաններու և բարեպատակ հաստատութեանց տասներկու կարը լուսանկարներն և նահանգին աշխարհագրական մէկ քարտէսը։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը կը քննէր Արտաքին գործոց նախարարութեան դատական ճիւղին տնօրէն Բիդա պէյի աղերսագիրն, որով մեծաւորին կը խնդրէր գործարան մը հաստատելու համար երկաթուղեաց վերաբերեալ գործիներու և երկաթագործաց յատուկ նիւթերու շինութեան համար։ Պետական Խորհուրդը նկատելով որ երկաթագործութեան յատուկ նիւթերը կարելի չէ մեծաւորի տակ առնուլ, որոշած է մերժողական պատասխան տալ խնդրարկուին։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲԱՑԻ տնօրէն Պ. Լա Ֆիւնդ որ քանի մը ամսէ հետէ բացակայ կը գտնուէր արձակուրդով, երէկ առաւօտ մայրաքաղաքս դարձաւ իր կնոջ ու զաւակներուն հետ։

ՏԱՐԵԴԱՐՁ. — Այսօր, Ֆրանս եօզէֆ կայսեր գահակալութեան տարեդարձն ըլլալով, աւստրիական դեսպանատան մէջ պաշտօնական ընդունելութիւնք կը կատարուին։

ՎԱՌՆԱՆ երէկ մայրաքաղաքս եկան Բուսվէլիցի տասնրինը գաղթականներ, որք այսօր Մուանիա պիտի զրկուին Անատոլուի կողմը բնակութիւն հաստատելու համար։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ տասնի չափ դրամատեարք որոշած են քաղաքին այրած թատրոնին տեղ նոր մը կառուցանել երեք-չորս հազար ոսկի ծախսելով։

ԿԵՂԾ ԴՐԱՄ. — Առջի օրը Դարաքէօյի կամուրջին վրայ Բանյաթ անուն մարդ մը ձերբակալուեցաւ, որովհետեւ տուած մէհմիտիէի քառասուն փարանոցը կեղծ էր։

ԲԵՐԱՅ պատժական ատեանը հինգշաբթի օրը տասը օրուան քանտարկութեան դատապարտեց Անտրիքօ անուն Թաքավլցի ջրհանկիր մը, որ Բերացի Նիկոտարու Ադանի անուն երկու կիներ ծեծած էր։

—Ատեանը երեք ամսուան քանտարկութեան և վեց ամիս ոստիկանական հսկողութեան տակ մնալու դատապարտեց Վըլատիմիր անուն մարդ մը, որ Պէշիքթաշի դեղագործի աշակերտ Քոսթաքիի ժամացոյցը գողցած էր։

—Մարիոս անուն կին մը, որ ոստիկան Թէքիճ էֆէնտին ծեծած էր իւր պաշտօնի կիրառման պահուն, դատապարտուեցաւ եօթը ամսուան քանտարկութեան։

ԱՇՂԱԼԸՐ գաւառակի այս տարուան ձէթը 650,000 սափոր կը հաշուի։ Մէկ սափորը վեց օխա հարիւր տրամ է։ Նոյն գաւառակին, Էսքէմիտի, և Էմրուտապատ գիւղախումբի ձիթապտուղի տասանորդի արոց երկու տարուանը 40000 ոսկւոյ վարձակալութեան պիտի տրուի Միտիլլի զրամատան։

ՏԷՏԷԱՂԱՃԻ կառավարիչ Ռէուֆ պէյ, որ արձակուրդով Ադրիանուպոլիս կը գտնուէր, անցեալ երկուշաբթի օր իւր պաշտօնատեղին դարձեր է։

ԱՐԿԱԾՈՒ. — Անցեալ օր տասը տարեկան տղայ մը Խասէքիի կանաց հիւանդանոցի լուացարանին մէջ խաղացած պահուն հագուստը բռնկելով մարմնոյն այլ և այլ մասերն այրեցան։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհրդոյ նախնական ատեանը որոշում մը տուած էր Բերայի Թաղապետութեան նախկին արկղակալ Սելիմ Սբբրի էֆէնտիի իւրացուցած գումարին նկատմամբ։ Սելիմ էֆէնտի այդ որոշման համար դիմած է Պետական Խորհրդոյ վերաքննիչ ճիւղին, որ նկատողութեան առած է զայն։

ԱՏԱՆԱՆԷ կը գրեն թէ ի նորոյ կառուցանելի զօրանոցի գեղին, որ 22,850 կանգուն տարածութիւն ունի, ձրիաբար նուիրուած է տեղւոյն երեւելիներէն վախճանեալ Հաճի պէյի որդւոյ՝ Սուպհի, Ապտիւլգատէր եւ Եուսուֆ Զէյա պէյերու կողմէ։

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼՍՈՑ մէջ հանրային առողջապահութեան անվթար պահպանման համար մինչեւ անցեալ հինգշաբթի օր մզկիթներու մէջ աղօթքներ կատարուեր են եւ ուրբաթ օրն ալ Իչ Շերիֆէլի մզկիթին մէջ ի ներկայութեան կուսակալին և բարձրաստիճան պաշտօնէից նորէն աղօթքներ կատարուեր եւ բարեմաղթութիւնք եղեր են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։

ՄՈՒՍԹԱՖԱ ՓԱՇԱի մաքրանոցը պիտի նորոգուի եւ չէնքին վրայ յաւելումներ պիտի ըլլան, որուն համար 45,700 զրուշի ծախք մը հաշուած է։

ԽԱՂՈՂ. — Այսրնի նահանգին այլ և այլ կողմերէն Իզմիր զրկուած խաղողներն եւ մանաւանդ սեւ խաղողները մթերանոցներուն մէջ փտած ըլլալով գներն անկում անկում մը կրեր են։ Երկաթուղւոյ ընկերութիւնն ալ երեք զրուշ զեղչած է խաղողի իւրաքանչիւր կենդինարէն առնուած վեց զրուշի փոխ։ դրութեան վարձքը։

ՀԱՄՊՈՒՐԿի ՎԻՆԻՐՈՒ ԵՒ ԸՆԿ. դրամատան Ագդն, որ կը գտնուի մեր այսօրուան չորրորդ երեսին մէջ, կը յանձնարարենք այն ամէն անձանց ուշադրութեան ոլոր կը փափագին մասնակցիլ հատատ ձեռնարկի մը որ յաջողութիւն կը խոստանայ։

ՇԱՀԱԶԱՏԻ ՊԱՇԷԼԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Այս գիշեր տեղի կ'ունենայ ի Շահզատէ Պաշը Տիրեկլեր Արասի Օսմանեան թատրոնին մէջ պարթեան Պ. Ե. Փափազեանի երեկոյթը, ԲԷՄՊԷ ԴԷԶ գուսաներգութիւնը, նաեւ ԳԱՐՄԷՆԻ և ՄԱՍՔՈԹի տուէթները Պ. Սուեփանի և Օր. Ա. Շերինեանի կողմանէ։ Երգ Օր. Դերձակեանի և Վերժինիի կողմանէ։ Ներկայացումը պիտի վերջանայ ծիծաղաշարժ զաւեշտով մը։

ԹԻՓԼԻՍ-ՊԱՇԷԼԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

ՄԻՍ ՀԷԼԷԷԹի ներկայացումը, որ այս գիշերուան համար ծանուցուած էր, երեքշաբթիին յետաձգուած է։ Այս գիշեր, երկրորդ անգամ ըլլալով, պիտի ներկայացուին ՄԻՄԻ (MIMI) զրօսալի վոտիվիլ երեք արարուածով և Պ. ՇՈՒՓԼԷՕՐԻ (M. Choufleuri) օբէռա-պուֆ մէկ արարուածով։

Վաղը ցորեկ ՊՕՔԱՍ և վաղը գիշեր ԼԷ ՊՈՒՍԻՆԵՕԼ։

ԲՕՆԲՕՐՏԻԱ

Էգ-Թամ-Թամ գատրիլը մեծ հաճոյք կը պատճառէ Բոնքորտիայի հանդիսականներուն։ Ցառաջիկայ երկուշաբթի գիշեր նոյն խումբը պիտի կազմակերպէ նոր և զրօսալի խաղ մը։ Ի մտոյ կը հասնի Հունգարացի երգչուհի մը, տիկին Մէլիթա։

ԱԶԳ ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Կ. Պոլսոյ Թրամուէյից ընկերութիւնը մրցման կը դնէ օգնական հաշուակալի պաշտօնը, որ այժմ պարապ է։

Մասնակցիլ փափագողները կրնան դիմել ընկերութեան կեդրոնատեղին, քարտուղարութեան գրասենեակը, արձանագրուելու և ընդունելութեան պայմաններն հասկնալու համար։ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս 18/30 Նոյեմբ 1—5

Մօտակայ գաւառի մը մէջ պաշտօնավարելու համար գոհացուցիչ ամսականաւ գրագրի մը պէտք կայ, ծանօթակալութեան հմուտ և առուտրական գործոց մէջ փորձառու։ Դիմել Աբէ-Ելի Խմբագրատուն։
917 1—10

ՅԵՌԱԳԻՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ՀՌՈՄ, 1 Դեկտ. — Առևտրական դատարանը վճռեցեալ պայմանաժամ տուաւ Քրէստի Մոպիլիէ զրամատան, որ վճարումները դադրեցնելու հարկին մէջ գտնուած էր։

ԼՈՆՏՈՆ. — Անգլ. ընկերութիւն մը կազմուեցաւ՝ ի գլուխ հանելու Նիքարակուայի ջրանցք, զոր ամերիկեան ընկերութիւն մը թողուլ հարկադրուած էր, ինչպէս Ֆրանսացիք թողուլ հարկադրուած էին Բանամայի ջրանցք։

—Թայմս անկարելի կը դատէ Պ. Ծանարտելլիի գահլիճը։ Միայն Պ. Քրիսպի կընայ։

ՊԵՐԼԻՆ. — Ռայխթակը պիտի լուծուի, եթէ խնդրուած տուրքերը չքուէարկուին։

Վանկպրան

ՂԱԼԱԹԻԱ, 20 Նոյեմբեր

ԼՈՆԴՈՆԻ ՓՈՒԹԱՆԱԳՐՈՅ

3 ամիս Լանդայի վրայ	110
3 » Փարիզի »	22 90

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԲՈՆԴՈՐՏԷ

Գրէկ երեկոյ գոց. (Միաց. Դ. Սէրի)	24 17
Բերայի մէջ	— —
Առաւօտուն բացուելաւ	24 19
Կէս օրին	24 20
Թանվիլաթը Օսմանիէ երկ երեկոյ	— —
» » Ժամ Տրն	— —

ՀԱՅԱՏԱՌ ԱՄՍԵՐԱԼՈՅՑ

Փոխան	Թիւն	Սէրի	56 25
»	»	Գ. »	34 75
»	»	Մ. »	26 10

ԲԱՆԿԱՅԻՆ ԳՆԵՐ

Օսմանիէ Ժէնէրալ	Ոսկ. Լ.	— —
Քրէտիտ Ժէնէրալ	» »	7 20
Պանք տը Թոնս	» »	3 05
Օսմ. Շանմ է վարկ	» »	4 10
Ռէմի	Օսմ. Ոսկի	17 36
Թրամուէյ	» »	575
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ	» »	310
Բուսվէլիի երկաթուղի	ֆր.	90
Բամանեանոյ Լաւրիօմի		39

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ՓԱՐԻԶ, 1 Դեկտեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 57
» » 4 ½ %	105 27
Օսմանեան բոնտորիտ Սէրի Դ.	22 40
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	498 75
Բրիտանիէ Թուրք (1890)	455 62
Օսմանեան Երկաթուղի	99 50
» Բէյրութի բանեցողներ	409 37
Պանք Օթոման	590 62
Քրէտի Լիոնէ	767 50
Իտալական Ռանթ 5 %	81 45
Եգիպտական Միացեալ	512 50
Զէր Լոնտրայի վրայ	25 180
Օսմանիկէ Օսմանեան բոնտորիտ	416 87

ԼՈՆԴՈՆ, 1 Դեկտեմբեր

Անգլ. բոնտորիտ	98 18
Օսմ. » Սէրի Դ.	22 25
» » » Գ.	56 25
» » » Բ.	34 75
» » » Ա.	24
Օսմ. փոխառութիւն 1871	101
Փոխառութիւն 1877 (Ֆէֆանս Լոն)	99
Պանք Օթոման	13 56
Այտնի նկանուզի	13
Գասապայի երկաթուղի	14
Եգիպտական միացեալ (Ինդիգոյ)	104 78
» առանձ. (բրիվիլէժիէ) 189	— —
Տօտանիալ (փոխառ. Ռուսիտ)	Գ.Գ. 103 25
Շիլլենական 3 %	36
Փոխանակում Թիւն Փարիզի վրայ	25 362

ԲԱՐԻՕ ԲԹԹԹ ՊՈՐՍ

ԲԱՐԻԶ, 1 Դեկտեմբեր

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	99 55
Եգիպտական միացեալ	— —
Օսմ. բոնտորիտ Սէրի Դ.	22 43
Օսմ. երկաթուղի	90 37
Օսմ. Ռէմի	408 45
Օսմ. մաքս. արժեթուղթ	416 25
Բրիտանիէ Թուրք	— —
Պանք Օթոման	591 86

ԱԶԴ

Արդէն բնաւ տարակոյս չիկայ թէ մաքուր, հին եւ գիտականապէս պատրաստուած ճշմարիտ քոնեաքի գործածումը առողջապահական միջոցներէն մէկն է ընդդէմ այն համաճարակին որ կը տիրէ մայրաքաղաքիս ինչպէս նաեւ ամբողջ Եւրոպայի մէջ։

Հոս հարկ չիկայ ի մէջ բերելու Եւրոպայի երեւելի գիտուններու կարծիքներն այս մասին։ Այդ նեղութիւնէն կ'ազատէ մեզ գործածումն այս ըմպելիքին զոր այս երեւելի գիտունք ներմուծած են հնտախտային հիւանդանոցներու մէջ եւ իրենց խորհրդովը տարածուած է հասարակութեան մէջ։

Քաղաքակիրթ աշխարհի կեդրոնին մէջ կատարուած կրկին փորձերը իրօք ապացուցած են թէ քոնեաքը անանկ կազդուրիչ տարրեր կը պարունակէ որ կարմիր կը պահպանէ անիծեալ ախտին կանխատրամադրութիւնէն եւ անվնաս կ'ընէ առաջին յարձակումները՝ քիչ շատ մեղմելով անոր ծանրութիւնը։

Բայց որպէս զի այս հրաշալի ըմպելին առաջ բերէ իր բարերար արդիւնքը պէտք է որ քոնեաքին տեսակն ու տարիքը ճարաշարուրին։

Ծանօթ է հասարակութեան թէ միակ քոնեաքը

Այս օրինակով Յիսուս ցոյց կուտայ, որ եթէ մարդ մի կնայ տեղի տալ բարեկամի մը թախանձանքներու, հապա ո՞րչափ առատ ել մեր երկնաւոր ու բարերար Հայրն Աստուած կը շնորհէ մեզ մեր խնդրած բարիքները, եթէ թախանձագին պաղատինք իրեն, ուստի Յիսուս կը յաւելու· «Ուղեցէք և պիտի տրուի ձեզ»։ Աստուածային գթութեան դռներն արդարեւ կը բացուին, եթէ մեր սրտագին պաղատանաց ձայներն ի վեր բարձրանան, զայս բարբառելով· «Բաց մեզ, Տէր, զդուռն ողորմութեան, որ ողբալով կարդամք առ քեզ»։

Մարդ պէտք չէ տարակուսի երբ Աստուծմէ շնորհ մը կը խնդրէ։ Հարկաւոր է վստահիլ, որ է նշան մեր խորին ու անկեղծ հաւատքին ու սիրոյն առ Աստուած։

Վաղուան Ճաշու Աւետարանէն զայս եւս կ'ուսանինք, թէ մենք ուրիշներուն բարւոյն համար ալ աղօթելու ենք, ոչ միայն մեր բարեկամներուն, այլ Նեռ առ հասարակ մարդկութեան համար, Աստուծմէ բարիք խնդրելու ենք, նման այն մարդուն, որպէս Յիսուս զրուցեց, որ իր մէկ հիւր և կարօտ բարեկամին համար ուրիշի գիմեց։ Քրիստոնէական բարոյականութիւնը վսեմագոյն ըլլալու համար այսպէս պէտք է ընել։

Աստուածային գթութեան նշանակութիւնը ցոյց տալու համար Յիսուս ուրիշ մէկ օրինակ եւս կուտայ ըսելով· «Ձեզմէ ո՞ր հայրը, որմէն իր զաւակը հաց ուզէ, քար տայ անոր, կամ հաւկիթ ուզէ, կարիճ տայ անոր»։ Ուրեմն երբ Աստուծոյ կ'աղօթենք, նա մեր բոլոր կարիքը կը հոգայ· այո՛ է ճշմարիտը, վասն զի Տէր Յիսուս կը յաւելու· «Դուք, որ չար էք, այսինքն Աստուծոյ պէս բարի չէք, ձեր զաւակներուն ազնկութիւն ընել, բարի բան տալ կ'ուզէք, ո՞րչափ առաւել Հայրն Աստուած երկնքէն կուտայ բարութիւններ նոցա, որք իրմէն կը խնդրեն։»

Արդ վաղուան ճաշու Աւետարանէն կ'ուսանինք թէ Յիսուս որպէս կ'աղօթէր, և աղօթել եւս պատուիրեց և մինչեւ իսկ թախանձագին դիմել Աստուծոյ, ուրեմն մենք եւս միշտ աղօթելու ենք, ստէպ և թախանձանօք, ոչ թէ եռասիրութեամբ միայն մեզ համար, այլեւ ուրիշներուն համար ալ աղօթելով ինդրելու ենք Աստուծմէ, որ իւր երկնաւոր շնորհներն առատապէս պարգեւէ առ հասարակ մարդկութեան։

ՆԱՀԱՊԵՏ

ԿԱՐԻՆ

ՅԱՐԱՁԱՅՈՒՆ ԵՂՈՒԹԻՆ ԳԱՂԱՓԻՆ ԵՒ ՇՐՋԱԳԱՅԹ ՄԷՋ

Արմտեաց գիները օր օրի տարապայման կը բարձրանան· հասարակութիւնը դժուար եղանակի մը դրան առիւ կը գտնուի, յարում ձմրան խստութիւնը երբեմն մինչեւ եօթն ամիս քաղաքը կը գրէէ արտաքին հաղորդակցութենէ· այն ատեն գայ այն աղքատին որ կանուխ մթերուած պաշար մը չունի իւր տան մէկ անկիւնին մէջ· երկպատկի գնով պիտի պարտաւորուի ճարել դայն յետոյ, եթէ սակայն գտնէ։

Իբր մէկ ամիս առաջ, դարձեալ այս սիւնակաց մէջ կը նկարագրէինք մեր վիճակն երբ ալիւրին լիտրը 10-11 դահեկան էր, սակայն գումարեցէք այժմ այդ արդէն անմատչելի գնոյն վրայ 3-4 դահեկան եւս և է նկատի առէք առեւտրական հրապարակի այս տարուան յոյժ անձուկ և կայուն վիճակը և կընաք մակաբերել թէ որչա՞փ ծանրացեր է կացութիւնն։ Ընդհանուր համոզումն այս է այժմ, թէ չահադէտներու հնարքներուը չեն որ ժամէ ժամ կը բարձրացնեն արմտեաց գիներն, այլ իրապէս անհաժեմատ նուազութիւնն տարւոյս բուսականութեան՝ որ չկրնար սնուցանել զմեզ մինչեւ իսկ վեց ամիս· ուստի օգնութեան կը կարօտինք։

Տեղական բարեհոգաւոր կառավարութեան ձեռք առած վերջին միջոցները թէպէտ կը յուսադրեն զմեզ այս վիճակին առջեւ, սակայն վախնանք թէ մինչեւ որ ակնկալեալ նպաստները հասնին, արդէն ձիւնը եկած լինի և մենք հացէն քանի մը մղոն հեռի։ Արմտեաց այս սղութիւնը եթէ առհասարակ ամէն դասակարգի մարդոց վրայ ունեցաւ իւր տխուր ազդեցութիւնը, բարեգործական հաստատութիւնք եւս գերծ չմնացին անկէ· մեր վարժարանաց երեւմտացողը՝ որ ժան և յաջող տարիներու մէջ թոշակի և այլ բացառիկ նուէրներու շնորհիւ կրնար պահել իւր հաւատարիմ ուսանողութիւնը, այս նեղ օրերուն մէջ չկրնալով ծանրանալ ժողովրդեան բակներու վրայ, մեծ բաց մը ունեցաւ և ո՞վ պիտի լեցնէր զայդ, կարգ մը խնայողութիւններ, որ բնականաբար ի նպաստ յառաջդիմութեան չէին կրնար լինիլ։

Այս առթիւ պարտք կը համարինք յայտարարել թէ գաւառիս նախորդ Ուսումնական Խորհուրդը, յանձինս Յովսեփեան, Տ. Ազարեան և Սահաթճեան էֆէնտիներու, արդիւնաւոր շրջան մը բոլորելէ յետոյ, հրաժարմամբ տեղի տուաւ նոր խորհրդի մը՝ որոյ անդամները կը կազմեն Տիարք՝ Աւետիսեան, Խէրպէկեան, Մանկասարեան, Մսըրեան և Էրկանեան։

Հաւատք և վստահութիւն ունենալով և այս վերջիններու փորձեալ կարողութեան և անվիճելի արժանեաց վրայ, կը յուսանք և կը սպասենք առաւել արդիւնաւոր և բեղուն վիճակի մէջ տեսնել մեր կրթութեան բարոյական անդաստանն։

Իսկ օրիորդաց վարժարաններն՝ որոյմէ մինչեւ հերու դժգոհելու շատ պատճառներ ունէինք, այսօր յուսատու վիճակ մը ունին, շնորհիւ Տիկնանց Նորընտիր խնամակալութեան՝ որ անձնուիրաբար հաճած է իւր սեռին կրթութեան պատասխանատուութիւնը ստանձնել և աջակցութեամբ մի երկու աւագ վարժուհեաց՝ զոր դրսէն բերելով խառնեցինք մեր տեղացի ուսուցիչներուն։ Հոգեբանական և տրամաբանական շատ մը պատճառներով բանաւոր է ապաքէն որ կիներ վարեն ապագայ կիներու դաստիարակութեան գործը, զի նոքա աւելի լաւ կը ճանչնան այն սեռական հիւանդութիւնները զոր դպրոցը կոչուած է դարմանել· արդ տեսնելով այս էական սկզբունքի գործադրութիւնը մեր գաւառի մէջ, մանաւանդ նոր խնամակալուհիներու ընտրութիւնը՝ յանձինս Տիկին Հաղարապետեանի (ընտիրութեան թարգմանիչ), Տ. Գալարեանի, Տ. Տ. Ազարեանի և Տ. Բուզունեանի, ամենէն զարգացած և ընկերական բարձր դիրք գրաւող կիներու, չենք կրնար մեր ուրախութիւնը չխառնել այն մաղթանքներուն զոր կրթութեան գործին սատարողներուն համար ունինք միշտ մեր աղօթից մէջ։

Բայց այս բարւոք եւ իմաստուն տնօրինութեանց համար, որ ազգ· մանկուցոյն յառաջդիմութեան նոր թուական մը կը բանան, նոյն ինքն տնօրինոյ մարմնոյն — Գասկ· Գաւառական Քաղ· Ժողովոյ և իւր բանիբուն նախագահին Գեր· Զեւոնդ Ե· պիսկոպոս Շիրմանեանի յայտնելով մեր շնորհակալութիւնը, կ'ըսպասենք տեսնել իրենց ցանած ընտիր սերմերուն առատ արդիւնքը։ Գ. Լ.

Կարին, 20 հոկտ.

ՆԱՄԱԿ ԾԻԳԱԿՈՅԵ

ԴՈԼԱՐՊԵԱՆ ԱՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԸ

Շիքակո, 10 նոյեմ.

Ամերիկեան ազգը՝ իր կազմակերպած աշխարհահանդէսէն մեծամեծ օգուտներ ունեցաւ· միլիոններով վատնուած ստակը ապարդիւն չի մնաց· Արուեստահանդէսի ընկերութիւնը մեծ չահեր չի կրցաւ ընել· բայց Շիքակոյի Յուսահանդէսը մտաւորապէս մեծ ազդեցութիւն ունեցաւ ամերիկացւոց վրայ· ընդամենը մայիսի մէկէն մինչեւ 30 հոկտեմբեր 27,529,400 հոգի այցելած էին աշխարահանդէսը· ասոնց ամենքն ալ չատ բաներ տեսան և սորվեցան· քաղաքակրթեալ աշխարհի բոլոր ժողովրդոց արհեստական և մտաւորական ընդունակութեան արդիւնքն և արտադրութիւնն ի ցոյց դրուած էին ամեն կողմ, ամէն չէնքի մէջ· Գերմանիա եւ Ֆրանսա առաջին հանդիսացած էին· Ռուսիա եւ Իտալիա, Ճապան եւ Հարաւային Ամերիկայի տէրութիւնք, ինչպէս նաև Բանտատիրենց կրցածը ըրած էին լաւ տեղ մը բռնելու համար Շիքակոյի արուեստահանդէսին մէջ· այս ժողովրդոց միմիայն տարբերագործութեան և ազատ զբաղմանց շէնքին մէջ ըրած ցուցադրութիւնը միլիոններ կ'արժէին· ամերիկացիք որչափ ալ յառաջացեալ և զարգացեալ ըլլան, երբոպական արուեստագործութեան կատարելագործութիւնը դեռ ըմբռնած չեն· Ֆրանսական բաժնի արոյրէ եւ պողպատէ ձեռագործութիւնք, արդուզարդի վերաբերեալ նիւթեր, Լիոնի մետաքէ արտադրութիւնք և Ֆրանսական ուրիշ գանազան տեսակ արտադրութիւնք, Գերմանական ընտիր մեքենագործութիւնք և արհեստական արտադրութիւնք Ամերիկացւոց զարմանք կը պատճառեն· Իտալիա իր ամենամեծ առդիպներու գեղարուեստական գործերով, հրաչակերտ արձաններով եւ ուրիշ նշանաւոր արտադրութեամբք ուշագրաւ հանդիսացաւ· նմանապէս անգլիական ցուցադրութիւնը և իր թեւարկութեան տակ գտնուող ժողովրդոց ցուցադրութիւնն ուշադրութեան արժանի էին· ռուսական բաժինն ալ շատ կարեւոր էր· այս բաժնի արոյրէ արձանները, մօզաիկ գործերը եւ կովկասի արտադրութիւնք շատ նշանաւոր էին· Հոլանտա, Գերմանիայի, Տանիմարկայի ցուցադրութիւնք լաւ դիրք մը ունէին· ասոնցմէ վերջ կուգան Գուատիմալայ, Սէյլանի, Սիամի եւ ուրիշ ազգերու ցուցադրութիւնք որք առջիններուն բաղդատմամբ սակարեւոր երևան սեպուին։ Ճապան մեծ գործեր տեսած էր, եւ իր բաժինը ամենակարեւորներէն մին էր· ամենագեղեցիկ անօթներ, արձաններ, պնակներ, մետաքէ ձեռագործութիւնք եւ գանազան տեսակ նիւթերով նշանաւոր հանդիսացաւ· Ճապան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ իր ընդունած եւրոպեան քաղաքակրթութեամբը մեծ տեղ մը բռնած է տէրութեանց շարքին մէջ· մինչ Զինաստան դեռ խրթնեալ կը մնայ հին քաղաքակրթութեան մը մթութեան մէջ։ Ահա Ամերիկացիք այս օտար ազգերու ցուցադրութիւններէն մեծ օգուտներ ունեցան և մեծ քանակութեամբ ազդանք գտնեցին· իտալական և Ֆրանսական բաժնին մէջ գրեթէ արձան չի մնաց, բոլորն ալ ծախուեցան· ռուսական բաժնի Կովկասի ձեռագործները մեծ քանակութեամբ ծախուեցան և գեղարուեստից Պալատի պատկերներնէն ալ շատեր գնուեցան, ամեն տեսակ հնութիւնք վաճառուեցան։ Շիքակո քաղքի նոր Թանգարանին համար պատկերներ և հնութիւնք գնուեցան. Գեղարուեստից պալատան ռուսական բաժնէն Այվազովսքիի ի ցոյց դրած պատկերներէն երեքը միայն ծախուեցան· Ամերիկա մեծ վաճառատեղի մ'է այս տեսակ ապրանաց համար· բայց ամենէն մեծ օգուտը Շիքակո քաղաքը ունեցաւ· ժողովուրդը հասկցաւ այժմ թէ ինչ է գեղարուեստը, պատկերը, արձանը, հնութիւնը· քաղքիս հարստներէն Մարշալ Ֆիլտ միլիոն մը տոլար տուաւ միւզէին· կին մը ալ 50,000 տոլար, ուրիշ մ'ալ հարիւր հազար տոլար և ուրիշ մ'ալ հարիւր հազար· այս դրամներ բոլորն ալ հնութեանց պիտի յատկացուին և Միւզէն պիտի հոմացնեն։ Տիկին Բաքերի ամուսինն ալ 200,000 տոլար նուիրեց քաղքին մէջ կանանց յատուկ ցուցահանդէս մը չինելու համար· ահա արդի Շիքակոն և ամեն ոք կը յուսայ թէ քիչ ժամանակէն այս քաղաք աշխարհի ամենամեծ քաղաքներէն մին պիտի ըլլայ։

Համաշխարհային ժողովներն ալ մեծ առաւելութիւն մը ունէին· հինգուկէս ամսուան մէջ 210 համաժողովներ տեղի ունեցան 1245 նիստերով, որոնց մէջ 700 հազար հոգի կոդմանէ ունկնդրուեցան 5974 ատենախօսք և մէկ միլիոնէն աւելի տեղեկագրեր բաշխուեցան· այս ժողովներ մեծ ազդեցութիւն ունեցան ամերիկացւոց վրայ· ընդամենը մայիսի մէկէն մինչեւ 30 հոկտեմբեր 27,529,400 հոգի այցելած էին աշխարահանդէսը· ասոնց ամենքն ալ չատ բաներ տեսան և սորվեցան· քաղաքակրթեալ աշխարհի բոլոր ժողովրդոց արհեստական և մտաւորական ընդունակութեան արդիւնքն և արտադրութիւնն ի ցոյց դրուած էին ամեն կողմ, ամէն չէնքի մէջ· Գերմանիա եւ Ֆրանսա առաջին հանդիսացած էին· Ռուսիա եւ Իտալիա, Ճապան եւ Հարաւային Ամերիկայի տէրութիւնք, ինչպէս նաև Բանտատիրենց կրցածը ըրած էին լաւ տեղ մը բռնելու համար Շիքակոյի արուեստահանդէսին մէջ· այս ժողովրդոց միմիայն տարբերագործութեան և ազատ զբաղմանց շէնքին մէջ ըրած ցուցադրութիւնը միլիոններ կ'արժէին· ամերիկացիք որչափ ալ յառաջացեալ և զարգացեալ ըլլան, երբոպական արուեստագործութեան կատարելագործութիւնը դեռ ըմբռնած չեն· Ֆրանսական բաժնի արոյրէ եւ պողպատէ ձեռագործութիւնք, արդուզարդի վերաբերեալ նիւթեր, Լիոնի մետաքէ արտադրութիւնք և Ֆրանսական ուրիշ գանազան տեսակ արտադրութիւնք, Գերմանական ընտիր մեքենագործութիւնք և արհեստական արտադրութիւնք Ամերիկացւոց զարմանք կը պատճառեն· Իտալիա իր ամենամեծ առդիպներու գեղարուեստական գործերով, հրաչակերտ արձաններով եւ ուրիշ նշանաւոր արտադրութեամբք ուշագրաւ հանդիսացաւ· նմանապէս անգլիական ցուցադրութիւնը և իր թեւարկութեան տակ գտնուող ժողովրդոց ցուցադրութիւնն ուշադրութեան արժանի էին· ռուսական բաժինն ալ շատ կարեւոր էր· այս բաժնի արոյրէ արձանները, մօզաիկ գործերը եւ Կովկասի արտադրութիւնք շատ նշանաւոր էին· Հոլանտա, Գերմանիայի, Տանիմարկայի ցուցադրութիւնք լաւ դիրք մը ունէին· ասոնցմէ վերջ կուգան Գուատիմալայ, Սէյլանի, Սիամի եւ ուրիշ ազգերու ցուցադրութիւնք որք առջիններուն բաղդատմամբ սակարեւոր երևան սեպուին։ Ճապան մեծ գործեր տեսած էր, եւ իր բաժինը ամենակարեւորներէն մին էր· ամենագեղեցիկ անօթներ, արձաններ, պնակներ, մետաքէ ձեռագործութիւնք եւ գանազան տեսակ նիւթերով նշանաւոր հանդիսացաւ· Ճապան կարճ ժամանակամիջոցի մը մէջ իր ընդունած եւրոպեան քաղաքակրթութեամբը մեծ տեղ մը բռնած է տէրութեանց շարքին մէջ· մինչ Զինաստան դեռ խրթնեալ կը մնայ հին քաղաքակրթութեան մը մթութեան մէջ։ Ահա Ամերիկացիք այս օտար ազգերու ցուցադրութիւններէն մեծ օգուտներ ունեցան և մեծ քանակութեամբ ազդանք գտնեցին· իտալական և Ֆրանսական բաժնին մէջ գրեթէ արձան չի մնաց, բոլորն ալ ծախուեցան· ռուսական բաժնի Կովկասի ձեռագործները մեծ քանակութեամբ ծախուեցան և գեղարուեստից Պալատի պատկերներնէն ալ շատեր գնուեցան, ամեն տեսակ հնութիւնք վաճառուեցան։ Շիքակո քաղքի նոր Թանգարանին համար պատկերներ և հնութիւնք գնուեցան. Գեղարուեստից պալատան ռուսական բաժնէն Այվազովսքիի ի ցոյց դրած պատկերներէն երեքը միայն ծախուեցան· Ամերիկա մեծ վաճառատեղի մ'է այս տեսակ ապրանաց համար· բայց ամենէն մեծ օգուտը Շիքակո քաղաքը ունեցաւ· ժողովուրդը հասկցաւ այժմ թէ ինչ է գեղարուեստը, պատկերը, արձանը, հնութիւնը· քաղքիս հարստներէն Մարշալ Ֆիլտ միլիոն մը տոլար տուաւ միւզէին· կին մը ալ 50,000 տոլար, ուրիշ մ'ալ հարիւր հազար տոլար և ուրիշ մ'ալ հարիւր հազար· այս դրամներ բոլորն ալ հնութեանց պիտի յատկացուին և Միւզէն պիտի հոմացնեն։ Տիկին Բաքերի ամուսինն ալ 200,000 տոլար նուիրեց

* * *

Անցեալ տարի Օհան աղքար լսեց թէ Մոլթքէն մեռեր է։ Երբ Օհան աղքարէն զատուեր է եղեր Մոլթքէն, չատ ստիպեր է, թէ «վատեղ երթանք»։ Օհան ողբար ծնողքէն չէ կրցեր բաժնուիլ։ Ահա գաւառացիներու օրդիական սէրը։ Բարեկամիրէս մէկը Մոլթքէին երիտասարդութեան և ծերութեան պատկերները լրագրէ մը կըտրելով Օհան աղքարին տուաւ։ Օհան աղքար ճանչցաւ երիտասարդ Մոլթքէն, կուրծքին վրայ սեղմեց զանի և իր այտերէն գլորտըկելով, տեսայ որ դողդոչուն շրթունքին վրայ ինկաւ արցունքի հատիկ մը, անկեղծ լաց մը այդ անկեղծ գեղջուկին սրտէն բղխած դիւցազնի մը շիրմին վրայ։

Վերջին անգամ, հինգ ամիս առաջ տեսայ զանիկա· իր ցուպին վրան կրթնցուցած դողդոչուն ձեռքը ու մարմինը։ Կարելի է կ'ապրի տակաւին։

ՌՈՒԲԻՆ ՈՐԲԵՐԵԱՆ

Գասաբքէյ

Քստի անտի

Ա Ռ Թ Ո Ն

Անուշտ չէ մոռցուած Առթոնը, Բանամայի խնդրոյն հռչակաւոր փախստականը, որ առասպելական անձի մը կարգն անցաւ, իր անդամնելի հանգամանքովը։

Ցրանական թերթի մը թղթակիցը վերջերս Նաբոլիի մէջ կը տեսակցի Օրիորդ Միլլի Միրսի հետ, որ քանի մը ամիսներ հոմանուշին եղաւ Առթոնի։ Աւասիկ Օրիորդ Միլլիին պատմութիւնը։

«Պուքրէշ կը գտնուէի երբ ծանօթացայ «անգլիացի ճարտարագէտի» մը հետ, որ վերջէն հասկցայ թէ Առթոնն է եղեր։

«Մեր եռթնամսեայ կենակցութեան միջոցին, միշտ անգիտացայ հոմանիս ինքնութիւնը։

«Քիչ մը ամենուրեք ճամբորդեցինք, ինքը միշտ զուարթ էր եւ ստակ կը մսխէր առանց հաշուելու։

«Յօժարակամ կը խօսէր ինձ Բանամայի գործերուն վրայ, որոցմէ բան մը չէի հասկնար։ Կը խոստովանիմ թէ չափաւոր ուշադրութիւն մը կ'ընծայէի իր «պատմութեան»։

«Մեր ուղեւորութիւններուն մէջ, հոմանիս երբէք չէր բաժնուեր բաւական ամուր արկղէ մը որ, կ'ըսէր ինձ, ամենակարեւոր թուղթեր կը պարունակէ։ Փեչթա գալէնք ուր ամուսնացած քոյր մը ունիմ։

«Ի Փեչթա, Առթոն կոկորդի ծանր հիւանդութենէ տառապեցաւ և պահ մը կարծեց թէ պիտի մեռնէր։

«Փութաց Լոնտոն զրկել հռչակաւոր արկղը և 5000 ֆրանք տուաւ ինծի՝ մահուընէն ետք գլուխս ազատելու համար։ Բայց ըբնցաւ··· ժամանակ մը ետքը, Փարիզ ուղղուած հեռագիր մը, որուն համար կ'ըսէր թէ իր բարեկամներէն մէկը քաջած է, ջիրմապէս կը հրաւիրէր զինքը որ մեկնի։ Ոստիկանութիւնը կը հանէր։

«Տենդօրէն կապեց իր պայուսակները, խոստացաւ ինձ լուր զրկել իր վրայ, և ըսաւ թէ յոյժ ստիպողական գործ մը Ռուսիոնիա կը կանչէր զինքը։

«Կը մոռնայի ձեզ ըսել թէ Փեչթա բնակութեանը պահուն, Առթոն ուղեւորութիւն մը ըրաւ ի Բէօլն և ետ դառնալուն իմացուց ինձ թէ տեսակցութիւն մը ունեցած էր Ֆրանսացի երեւելիներու հետ։

«Իր մեկնումէն ետքը, գացի քրոջս քով բնակելու և հոն հունպարական ոստիկանութիւնը եկաւ գտաւ զիս։

«Շատ վախցայ, պարոն, իմանալով թէ իմ անգլիացի ճարտարագէտս այն հռչակաւոր Առթոնն էր որով կը զբաղէր բովանդակ աշխարհ։

«Սակայն չշուարեցայ, պարզապէս պատմեցի գլուխցս, աւելցնելով թէ չեմ գիտեր վախճանին նոր բնակավայրը։

«Ոստիկանութիւնը գրաւեց փոքր պայուսակ մը զոր քովս ձգած էր։ դեռ բոլոր ունիմ Առթոնին պատկանող արդուզարդի նիւթեր։

«Քանի մը օր ետքը, Առթոն—քանի որ ինքն էր—Եաչէն 7000 ֆրանք կը զրկէր ինձ նամակի մը հետ որով շնորհակալութիւն կը յայտնէր գաղտնապահութեանս համար։

«Առթոն, ուղեւորութեանը միջոցին, միշտ գրեց ինձ՝ առանց հասցէ մը ցուցնելու՝ որպէս զի պատասխանէի իրեն։ Անկից ընդունած վերջին նամակիս թուականը Բրաքովիէն էր։»

Թ Է Ո Տ Ո Ր Վ Ա Զ Է Լ

Ֆրանքֆորդէ կը ծանուցանեն Գերմանիոյ ամենէն աւելի ծանօթ թենոռներէն Թէոտոր Վաչէլի մասին՝ եօթանասուն երկու տարեկան հասակին մէջ։

Հանգուցեալն ի սկզբան կառապան էր Համպուրգի մէջ, և սիրելի էր իր ընկերներուն ոչ միայն իր գեղեցիկ ձայնին պատճառով, այլեւ իր խարազանը մեծ ճարտարութեամբ խաղցնելուն համար։ Դիպուածն իրեն ծանօթացուց թատերապետ մը որուն այնքան աչքին զարկաւ իր դերասանական կառավարին ձայնը, որ միաբերան երիտասարդը պատրաստի քնարերգական ասպարէզին համար։ Երեքամեայ խնամեալ կրթութենէ ետք, Վաչէլ կարող կ'ըլլար քնարերգական բեմը ելլել՝ հրաշալի յաջողութեամբ։ Արդարեւ Թենոռի ամենէն գեղեցիկ ձայնն ունէր, ընտիր հնչիւնով, անհամեմատ ուժով և յստակութեամբ և երկու օքթաւի ընդարձակութեամբ որոց բոլոր խազերը հաւասարապէս հզօր էին և գեղեցիկ։

Իր երկար ասպարէզին վայելուն ժամանակաշրջանին մէջ, 1860էն 1870, Վաչէլ, յաղթական կերպով պտրտեցաւ Գերմանիոյ և Աւստրիոյ բոլոր քնարերգական թատրոնները· նոյն իսկ ի Վիեննա, ուր հասարակութիւնը շատ դժուարահաճ է, յոյժ փաղաքշիչ ընդունելութիւն գտաւ։ Կարգ մը գերերու մէջ, ինչպէս Բոսնիէյոն պը Լօնժիւմօի, Կէյլոմ Թէլի, Մէ-ԷՐ պը Բորնիէյի մէջ անմոռանալի մնացած է։ Վերտիի Թրուվաթորէի հռչակաւոր «Թրէդգան» ալ առթիւ ընծայեց իրեն փայլել իր կուրծքի համբաւաւոր ֆոռմը (առաջին խազ)· բայց օր մը, այս մասին գինքը զբաղեց անցաւ Մոնմարթի թենոռը, Պոս Թ·ի ժամանակ Վատիկանի նախկին պաշտօնական, որ հատուածը կը գերազանցէր եւ կուրծքի ֆէներ կը շռայլէր։

Նոյն իսկ վաթսուն տարեկանին մէջ, Վաչէլ տակաւին կը պահէր իր գեղեցիկ ձայնին մնացորդները։ Մերուն Թենոռը կը թողու ահագին հարստութիւն և գեղեցիկ հաւաքածոյ մը պատուանշաններու զոր ընդունած է Գերմանիոյ գրեթէ բոլոր մեծ ու պզտիկ վիճակներէն։ Վիեննայի և Պուդիլի արքունիքներուն երդիչն էր։

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ ԴԱԼՈՒՍՏ ՄԷՇՏՈՒՏՃԵԱՆԻ

Հեղինակը բաղալերուելով իւր նախորդ երկերուն գտած չերմ ընդունելութենէն, այս անգամ հրատարակած է

ԿԱՐՄԷՆ ՍԻԼՎԱ ԲՕԼԿԱ

CARMEN—SILVA POLKA

Դաշնակի համար. այնքան ախորժալուր որչափ գիւրածելի. կեղրոնատեղիք՝ Ս. Յովսէփեան եւ Զ. Թորոսեան զրատուն-Ազգավաճառանոցներն ի Պոլիս Գաբուլ Նոյնպէս ի Բերա բոլոր երաժշտական գործոց վաճառատուները· գին 5 ղրուշ։ 912 1—3

ՆՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

ՏԱՐԵՑՈՅՑ

1894 ԹՈՒԻՆ

Հրատարակիչ ՆՇԱՆ Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Ճոխ և շահեկան ծրագրի մը համեմատ, այս տարւոյ գործ կը պարունակէ, պարզ Օրացոյցէն և վիճակագրական տեղեկութիւններէ զատ՝ զանազան գրուածքներ — թէ՛ հեղինակութիւն և թէ՛ թարգմանութիւն — ծանօթ հեղինակներէ, գրական, գիտական, բարոյական, արուեստական, տեղագրական, պատմական և այլ նիւթերու վրայ։

Այս ժողովրդական Օրացոյցը արժանի է կարդացուելու, երկու սեռէ և ամէն հասակէ անձերէ։ Պատկերազարդ հատոր մը է, 358 էջէ բաղկացեալ։

Գին 6 ղրուշ։

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐԱԿԱՆ ՄԵԾ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹԻՒՆ Ե. ԱՆՏՐԻՈՍՄԵՆՆՈՅ

Ի ԲԵՐԱ Ի ՊՈԼԻՍ

Մէջ ֆոլիո 283 Սովորական Պայու

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

881

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ՕՐԹՈՒ ՊՐԻՈՒԹԻՆ ԵՒ ՄԷՐՋԸՆԹԱՑԻ

Դ. ԳԱՆՈՒՆՑԻՆ Ընդ. Ոսկի 3,000,000. Պահեստի Ընդ. 11,141,290

ՀԱՍՈՒԹ 1891 ՏԱՐԵՆՈՑ 2,794,012

Ընկերութիւնս Պապայ մէջ ունեցած Միացեալ Գործակալութեան միջոցաւ հրդեհի դէմ ամէն կարգի վտանգաւոր ապահովագրութիւններ ի գործ կը դնեն չափաւոր գնով, և իրենց ցոյց տուած դրամական երաշխաւորութեամբ մեծ գումարներ ապահովագրողաց կրնան վստահաբար դիրենք ներկայացնել. նաև իբր ապացոյց իրենց հաստատութեան, միայն հրդեհի ճիւղին համար մինչեւ ցարդ տուժած վնասին 20,000,000 Անգլիական Ոսկին կ'անցնի։

ՆՈՐԹՀՐԸՆ ԷՇՈՒՐԸՆՍ

ՊԱՀԱՐԶԱԼԻՈՒ Ընդ. Ոսկի 3,000,000. Պահեստի Դրամ 4,146,418

ՀԱՍՈՒԹ 1894 ՏԱՐԵՆՈՑ 1,099,000

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԴՐԱՄԱԳԼԽԻՆ Ընդ. Ոսկի 500,000 ՊԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ Ընդ. Ոսկի 110,000

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց մէջի ապրանքներն և դրամադրարներն խիստ օգտակար պայմանաւ։ Գնոց և այլոց վրայ տեղեկութիւն առնուլ դիմումագրելով հրա ւերուին գիմել Ղալաթիա Թէհմիտ Ալի փաշա խան գետնայարկ թիւ 23 և 25 սենեակներն, առ ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ, Գործակալ Պապայ վերոյիշեալ երեք Ընկերութեան

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. ԸՆԿ.

ՀԻՄՆԵԱԼ ԸՍՏ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿԻ

1892 ՕԳՈՍՏՈՍ 2/14ԻՆ,

Ապահովագրութիւնք ՀՐԴԵՀԻ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ,

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ Կ Դ՝ ՈՆԼԱՏԵՂԻՆ, Կ ՊՈԼԻՍ,

ՎԵՀԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

20 ՍԵՊՏԷՄԲԵՐ 1310

ԿԵՆԱՑ ԵՒ ԱՅԼ ԱՄԵՆԱՅՆ ՎՆԱՍՈՒՑ

ԵԷՆԻ ԽԱՆ, ՔԱՐԱՔԷՈՅ, ՂԱԼԱԹԻԱ

771

ԻԼԱՆ ՊԱՊԻ ՕՒՐԱՅԹԷՐԻ

Նիզամիէ սարաֆխանէ անպարընտա լյմալ օլունմագտա զուլունան տեաք գապարընտան հասալ օլուզ միլիթերաքիմ օլան բուղէն վէ վիտլա դէ քէչի տերիսի գէրբէնթը բարշալարը ֆիյաթը մալիմէ իլէ թալիպի էօհտէտինտէ օլուզ մահը հալը բումիինն 20ինճի կիւնինէ գատար պէհէր կիւն միւգայյէտելերի իճրա օլունուզ մէգքիւր կիւնտէ գալարը գամիսի վիրիլէճէկինտէն իչթիրա մէ իրթէսի կիւնի 100տէ 3 զամմընա թալիպ օլանլարդն անպարը մէգքիւր միտիրիէթինէ միւրաճաաթ լյէմէլերի իլան օլունուր։

3—3

ՄԵԾ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՅ

ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱԼ

ՀԱՄՈՒՐԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵՆԷՆ

Պետութեան կողմէ արտօնեալ այս վիճակահանութիւն կը բաղկանայ 110,000 տոմսակներէ որոց 54,400ը պարզեւ եւ 1ը մրցանակ, որոց ամէնն ալ անդարձ կերպով պիտի բաշուին յաջողական եօթը կարգերով եւ հետեւապէս պիտի վճարուին մէկ քանի ամսուան կարճ ժամանակամիջոցի մէջ։

Ամբողջական գումար բոլոր պարգեւներու

10 ՄԻԼԻՈՆ 452,425 ՄԱՐՔ

Մեծ պարգեւը ամենէն նպաստաւոր պրգային մէջ։

ՄԱՐՔ 500,000 = ՖՐԱՆՔ 625,000

Մեծ պրգ.	300,000 Մարք	Պարգեւ	Մարք
1	200,000	26	10,000
1	100,000	56	5,000
2	75,000	106	3000
1	70,000	253	2000
1	65,000	6	1500
1	60,000	756	1000
1	55,000	1237	500
2	50,000	33950	148
1	40,000	300	200—
5	20,000	18991	150 127—100—
3	15,000		94 67—40—20

Առաջին կարգին զլխաւոր բաժինն է 50,000 մարք, երկրորդ կարգինը՝ 55,000 մարք, երրորդ կարգինը 60,000 մարքի կը բարձրանայ, չորրորդը 65,000 մարք, հինգերորդը 70,000 մարք, վեցերորդը 75,000 մարք եւ եօթներորդը 300,000, պատահարար 500,000 մարք, բայց ամէն պարգայի մէջ 300,000—200,000 մարք եւ այլն, եւ այլն։

Թիւերուն պարգեւները պաշտօնապէս որոշուած են։ Աւասիկ առաջին կարգի վիճակահանութեան գիները։

1 Ամբողջ տոմսակը	Ֆրանք	7.50
1 Բուն կէս տոմսակը	»	3.75
1 Բուն քառորդ տոմսակը	»	1.90

Հրամանները տալու փափագող անձերէ կը խնդրուի ամէն մէկու դրամները ղրկել երբոպոյ ամէն երկիրներու պանդոտներով կամ Ռոթշիլդոյ, կամ հանրագային մանուա-բոստով [մանդատարար]

Պաշտօնական ցուցակին մէջ պիտի գրանուի յաջորդ կարգերու տոմսակներուն պարգեւը, ինչպէս նաեւ բոլոր պարգեւներուն բաշխումը եւ վիճակահանութեանց Թուականները, վերջապէս ամէն բաղձալի մանրամասնութիւնները։

Եթէ մասնաւոր խնդիրը ըլլայ, նոյնպէս պատասխան ենք կանխաւ ղրկելու վիճակահանութիւններու պաշտօնական ցուցակը, շահակիցներուն ընտրութեան ենթարկելու համար զայն։ Այն պարագային յորում հաւանականութիւնները հաճոյ չեղուին, պատրաստ ենք թիւերը ետ առնել վիճակահանութենէն առաջ եւ ետ դրկել ընդունուած դրամները։

Հրաման մը ընդունուելէն անմիջապէս եռոը վիճակին եւ Ընկ. տունը բուն թիւերը ուղղակի կը ղրկէ իւրաքանչիւր յանձնարարի։

Պաշտօնական յայտագիրը կցուած է ծրիպէս ամէն տոմսակի առաքման, նոյնպէս վիճակահանութեան պաշտօնական ցուցակը կը յանձնուի ամէն տոմսակ ունեցողի՝ ամէն մէկ վիճակահանութենէ ետքը։

Պարգեւներուն վճարումը անմիջապէս պիտի կատարուի ըստ ցուցակին, պետական երաշխաւորութեամբ։

Ստորագրեալ առեւտրական տունը, ամէն օր ամէն կողմէ ընդունելով բազմաթիւ յանձնարարութիւններ այս մեծ վիճակահանութեան տոմսակներուն համար, կը խնդրուի որ կարելի եղածին չափ շուտ ղրկուին մեզ յանձնարարութիւնները, եւ ամէն պարգայի մէջ յառաջ քան 20 ղրկուելնին Ն. Տ.

Հանեցէք ձեր յանձնարարութիւններն ուղղակի եւ վստահութեամբ ղրկել առ դրամատուն

ՎԻՆԴՈՒՍ ԵՒ ԸՆԿ.

911 ՀԱՄՈՒՐԿԻ (Ազատ քաղաք)

ԿԱՀ ԿԱՐԱՍԵԱՑ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐ

Բնը էօլը Եօթոոլը Թիւ 27 և Մէրսուէթ էֆենտիի Ճարտարէի Աշէմ խանին դէմ Թիւ 14

Որպէս զի աւելի լաւ տեսնէք եւ աւելի ա ժան գնով ապրանք վաճառենք մեր այն յանձնորդաց որք պիտի դիմեն Վ. Ա. Թոլոեան եւ Քիթիկան անուամբ ասկից առաջ մեր հաստատած վաճառատունն ի Պոլիս Բիգա փաշա եօ զուշը Թիւ 27, մեր պաշտօնեայներէն հմուտ անձ մը ղրկելով այցելել տուած ենք Անգլիոյ, Գերմանիոյ, Փարիզի, Լիոնի, Լոնտոնի, Իտալիոյ ե, այլ տեղերու զործարանները եւ հետեւեալ ապրանքները գնած ենք կանխիկ։

Թաւիշէ զանազան կերպասներ, տպածոյներ, մէկ կողմէ Թաւիշէ կապերտներ, Թաղիներ, հնդկական կապերտներ, մոմազած կտաւներ եւ այլն։ կամ կարասեաց համար մետաքսեայ կերպասներ (պրոքաներ, մետաքսեայ Թաւիշներ, դեղատպեայ «ռէբրա», «փանիէզիկ» եւն. ծաղկեմկալը բանուած Թաւիշներ, բուրդէ «ռէբրա» եւ այլ կարգի կամ կարասեաց յատուկ կերպասներ։ «բլուշ»ներ, վարազոյրի համար Թիւլեր, սիռուներ եւն։ Նոյնպէս այդ կարգի լաւ տեսակէ ապրանքներ։ Հաժոգում գոյացուցած ենք Թէ մեր այս ապրանքներու տեսակի, լաւութեան եւ ա ժանութեանց համար պիտի արժանանանք հանրութեան համակրութեան։ Ցարգոյ յանախորդաց համար Բիգա փաշա խան գտնուած վաճառատունէն զատ Պապ Սէրասքէր Ճատտէսի Ռէֆմանին տակ Թիւ 14 ուրիշ վաճառատուն մըն ալ բացած ենք։ Այդ երկու վաճառատանց մէջ պաշտօնի կոչած ենք մէկ քանի Տարտար կառագործներ։ Կը սպասենք որ արգոյ հասարակութիւնը բարեհաճի այցելել մեր մեծերանոցները։

810 22—30

ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆ

Կ. ԵԱՎՐՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԻՍԱԳՈՒԼԵԱՆ

Ցեղաշրջեալ ՐԻՒՐԷՂՅ արհեստագործարանի մէջ Մոտրուինի, Բարեյեռուինի, ոճանուինի

Թէյի, լօգումի, հէլվայի, խավիարի, ըէչէլի, խահվէի, շաքարի, սիրոռի, թուղթի և այլ բազում պիտոյից յատուկ տուփեր նոր և գեղեցիկ ձեւերով և գոյներով։

Լուսավառութեան յատուկ լապտերներ, տան վերաբերեալ ամէն տեսակ կահեր, պարէզի գոյներ, լուսացարներ, և.ն. և.ն. եւրոպական ճաշակաւ ներկուած։

Դիւրաստացելի ամենուն։

Մեծաքանակ յանձնարարութիւնք Թէ՛ Պոլսէն և Թէ գաւառներէն փութով և ճշդութեամբ կը կատարուին։ 719

Գահէֆ-Գարու, Բարիմ Բաշա խանի դէմաց։

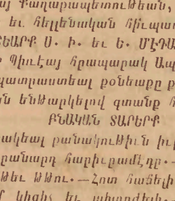

ՀԻՒԱՆԴԱՏՈՒԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՏԻՆԵԱՆ

Ն. ԲԱՆԿԻ ՍԻ ԸՆԴ.

Մարքիզատ Պոլսոյ Գալատիոյ Քանաքարտ

«Մինկրէլիթ» չոգենաւը դեկտ. Չին երեկոյեան ժամ 4ին (Ռ. Ե.) պիտի մեկնի Կ. Պոլսոյ նաւահանգիստէն դէպ ի Պաթում, հանդիպելով Սամսոն, Սիրասոն և Տրապիզոն։

Բարիզ-Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեաց ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,

Ա. դասդ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »

Ցարդերն և ապրանքներուն

Նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Խնդրել առ գործակատար
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Մոսկեանք Սիրէք Ֆրանսէ

477

ՔՕՆԵԱՔ ՄԷԹԱՔՍԱՍ ԵՂՔԱՐՑ

ԴՈՒՐԾԱՏԱՆ "ԱՄՊՈՒԼԱՍ"

ԹՆԴԻՐ ԱՌՈՂՋՈՒԹԵԱՆ

ԳՕՆԵԱՔ ԽԱՂՈՂԻ ՀԱԲԱՁԱՏ ԳԻՆԻԷՆ

Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԷԹԱՔՍԱՍԻ Ի ՊԻՐԷԱՍ

Փորձեալ՝ հիւանդ և ապաքինեալ անձանց գործածութեամբ և յանձնարարեալ նշանաւոր քիմիագիտաց և բժշկաց մասնաւոր յայտագիրներով որոց անուանքն ստորեւ կը լսուին։

Ա. Կ. Թրիստոմանտոս. դասատու ընդհանուր Քիմիագիտութեան եւ Տնօրէն ընդունարանին։

Pierre Apery (Constantinople) Chimiste expert assermentè près la Municipalité du VIe cercle et des Consulats d'Autriche Hongrie, de Grèce et d'Allemagne.

Օթ- Բուսօփուլոս. օգնական դասատու Քիմիագիտութեան ազգային Համալսարանին եւ զինեան ընագէտ նաւային վարժարանին։

Սփ. Ա. Իգօնօսի՛տիս. Քիմիագէտ եւ օգնական դասատու Համալսարանին։

Տ. Օրֆանիտիս. դասատու համալսարանի եւ նախագահ բժշկական խորհրդոյն։

Թ. Ափէնտու՛լիս. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Պոլէյոյի Հան- հիւանդանոցի։

Ե. Գարամի՛ցա. դաս. Համալս. եւ Տնօրէն Ա-Թէնրի զորձնական բժշկութեան։

Մ. Հաճիվիսա՛լիս. դաս. Համալսար։

Տ. Թ՝նուուշաս. դաս. Համս. եւ Տնօրէն Մանկարարական վարժարանին։

Ա. Զինի. դաս. Համալ. անդամ Մանկարուժական ժողովոյն, բժշկի Մանկարուժարանին Լանէնս եւ անդամ Եւրոպոյ զանազան գիտական ընկերութեանց։

Ի. Զալվա՛նիս. դաս. Համ. Տնօրէն վիրաբուժ.

(Կան նաեւ բազում այլ յայտագիրներ և կարծիքներ թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին նշանաւոր բժշկաց և քիմիագիտաց կողմէն որք զանց առնուած են։)

ԲՆԱԼՈՒԹԱՐԱՆ ՐԻՒՐ ԱՓԷՐԻ

Թիւ 2,164

Թիւրբ Ափէրի Քիմիագէտ իրագիտ եւ երդմեալ պաշտօնեայ Քաղաքապետութեան, եւ Աւստրիոյ, Գերմանիոյ եւ հելլենական հիւպատոսարանաց։

ՏԵՍԱԲ Ս. Ի. ԵՒ Ե. ՄԼԿԱՏՈՒԱՆ

Ի Պիրէայ հրապարակ Ապօլոնի

Զենէ պատրաստեալ բնեռաբը քիմիական բնալուծութեան ենթարկելով զանք հետեւեալները.

ԲՆԱԿԱՆ ՏԱՐԵՐ

Պարունակեալ բանակութիւն իւրաքանչիւր շիշի 775 խորանարդ հարիւրամէտրս.—Տեսք յատակ.—Ցոյժ Թեթեւ Ջրու.—Հոտ հաճելի եթերի նմանող.—Համ կիսքիչ եւ ախորժելի.—Խոն ոսկեդեղին.—Կազմութիւն հոսող եւ փոքր ի շատէ անհաստատ.—Մրուր ոչինչ.—Խտութիւն 0,939—15° ատիճան։

Աստիճանք. Ե. Լուսսաք 43, 5—15°
» Դարիպէ 17,50—19°
» Վօմէ 18,00—15°
Եռացում. 83

ԲԻԹԻԱԿԱՆ ԲԱՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Բնական խաղողի զինի 43,40—100,00—ջուր 55,00—100,000.—Շաքարեղէն Ջանին. Նիւթական տարը 1,50—100,000։

Սէվալիէ, ՇաՅօ, ՎիտէրԹալ, Ստէյնէր, Սալէ, Մօլիէր եւ Ստէյնէն ցոյց տրուած եղանակներու հետեւելով՝ ընդունայն աշխատեցանք մեր պատրաստած ԳՕՆԵԱՔԻՆ մէջ օտար նիւթեր գտնելու։

Մեր խուզարկութիւններէ բացայայտ դարձաւ

Միակ ներկայացուցիչ Ի Կ. Պոլիս, ԹՐԻԱՆՏԱՖԻԼՕԴՈՒԼՕ ԵՂԲԱՐՔ 815

ՄՈՍ

ՇԱՐԵՆԱՒԱՆԱՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՒՎԷՐՊՈՒԼ ԵՒ ՄԱՆՔԷՍԹԷՐԻ ՄԷՋ ԲԱՆՈՒ ՇՐՋԱՆԱԿ

Անուանք	Թոն	Անուանք	Թոն
Քանքարա	4200	Դիմիտր	3000
Ֆէրա	4000	Լուսիտիա	3000
Սամարիա	4000	Նէրթիս	3000
Սէասոքէթ	3250	Բէրա	3000
Թիպու	3250	Լոքիս	800
Բանապա	3950	Ոլիմպա	800
Մարգարիթ	3250	Մէպլ	700

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուէթոլ խան
ՀԼԻՍՄՈ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
847 Կամ Ոչ ալ Ագրէդ Լիվրոն

ՌՈՒ մեր ԳՕՆԵԱՔը ոչ մի օտար ցրի կամ ներկիչ նիւթ կը պարունակէ եւ ոչ արհեստական համեմները, այլ խաղողի հարազատ զինիէն պատրաստեալ է, որով ցերմապէս կը յանձնարարեմք ամէն կամեցողին լաւ ԳՕՆԵԱՔ ունենալու։

Ի Կ. Պոլիս 11/23 սեպտ. 1891

Փ. ԱՓԷՐԻ

Թիւ 1,203

ՎԿԱՅԱԳԻՐ

Պ. Պ. Մէթաքսաս երդաց հրաւիրանօք ի Պիրէայ գտնուած գօնեաքի գործարաններն այցելելի եւ հոն պատրաստեալ ըմպելիին նախնական նիւթերը ընելով զոյց թէ խաղողի ցրին կը հանուի 1890 Lille զաղղիական քաղաքին Warein գործարանին շրնած կալակագործիով եւ գործածեալ զինին «Ռեբրմի Մոսխատոսն» է. զոյց նաեւ թէ 42 մեծ տակառաց մէջ 85,000 օխա պատրաստի գօնեաք կը գտնուի որ տարիէ մը աւելի շտեմարանեալ է։ զուտ հելլենական ԳՕՆԻՔ եւ որ կը պարունակէ 42,5 % բնական ցրի գինւոյ բոլոր անուշահոտութիւնն ունեցող։ Ուստի կարող եմ յանձնարարել ի պաշտօնէ Մէթաքսաս երդաց ԳՕՆԵԱՔը իբր հարազատ հելլենական որ կընայ մրցիլ զաղղիական հարազատ գօնեաքներուն հետ։

յԱՔԵՆս 4 Օգոստ. 1892

Տ. Կ. ԹՐԻՍՏՈՄԱՆՈՍ

Դասատու ընդհանուր ընդունարանի եւ Տնօսէ ընդունարանի զործարանին։

ԻԻՆԻՕՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ, ՀԻՄՆԵԱԼ 1828

Հասարարեալ է Փարիզ էր Էնդրոնարդեն, Պանէ փողոց, Թիւ- 15

Դրամագլուխ		
Պահեստի դրամ	Ֆրանք	10,000,000
Թղթատանակին մէջ	»	7,650,000
Հասոյթք 1892 տարւոյ	»	69,244,813
Վճարուած վնասք	»	15,328,801
Երաշխաւորութիւնք «Իւնիօն-Վիլի»	»	176,000,000
Ի. Կ. Գալիս, Ընկերութեան դրամատունը՝ ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆՔԱՆ։	»	114,500,000

Տեղեկութեանց համար դիմել առ Սիմոն Քայսէրլեան, մասնաւոր տնօրէն ի Կ. Պոլիս, Ղալաթիա, քարաքէօյի հրապարակը, Եէնի-Խան, առաջին յարկ։ 690

ՏՐՔ. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՆԿԼՕ-ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑ

1 ՊԱՏՉԷ-ԳԱԲՈՒ Կ. ՊՈԼԻՍ

Մասնագէտք առանց քաշուելի լինելի արհեստական ակառներ պատրաստելու, մէկ անգամէն ամենասաստիկ ցաւած ակառները, ոսկի, ադամանդ և մետաղով լեցնելու, ինչպէս նաեւ դարմանումն ամէն տեսակ բերնի և ակռայի հիւանդութեանց։

(Բացի կիրակիէ) ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր։ 114

COMP. RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ԹՈՒՄԱՆԱՆ ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ

ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւագնացութիւն Սեւ Ծովու մէջ

Թիւ· 224 Օթէսոյի ուղղակի ուղեւորութիւն մինչեւ Գ. Գ. Գ. 23.5 Աւէքսանդրիոյ ուղղակի ուղեւորութիւն. ժամ 5ին յետոյ մինչեւ Գ. Գ. Գ. 24.6 Մինչեւ Սեւ Ծովի ուղեւորութիւն. 24 6 Ուղեւորներ Գ. Գ. Գ. 25/7 Ուղեւորներ մինչեւ Գ. Գ. Գ.

Գ. Գ. Գ. Նոյ. 23.5. Գրի բլրակի մը մէջ Գ. Գ. Գ.